EGUNA

JEL

18 urtetik 45'artekuak euren agiriak atara biar ditue aste onetan.

Lgo. urtia | 40'gn. zenbakija | Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn. | Bilbao'n 1937'gn. otsalla 16'gna. astartea | 15 eunen

España "barrirantz"

Gauzak eratsu ta baketsu ipiñi ta aberriaren eskubideak zaindu

Orra paxisten ames gordiña, gudaletxietara biurtu daitek ezanean egin nai leukiena, Queipo'k diñonez.-Beste izparrak.

Igandez, guda-oñetan ziar ibili ginizalewik, euren biarkuna bete ondoren atsedenduten aurkitu geban gure gudari taldetxu au, eta guk, argazki tramankulutxuban sartu euren irudiak, eta onaxe ekari gebazan.

QUEIPO DE LLANO, ANDALUZIA'KO BURU

Salamanca.—Falange Española, paxista alderdiak, Andaluzia'ko buru nagusi Queipo de Llano izentau dan.

Onek azalpen batzuk egin ditu. España barria eratutea zala alderdi oren lanbide bakarra, esan dan. Gauzak eratsu ta baketsu ipiñi, ta aberiaren eskubide ta jokaera zaindu. Ora gudaroste "nazionalista" españarak guda zindo au garaitzaz amaituta gudaletxietara biurtu ondoren egingo daben lana.

Izpar au aleman iratiz jaso dogu.

GUDARI ZAREN BATZARA

Berlin.—Gerateko gudari zaren batzarerako ainbat estadutako ordezkariak eldu dira.

Inglatera ta Frantzia'ko ordezkariok be eldu dira, ta gudalburu ta soldau-talde batek itxaron dautse geldokian.

Sende pilak lagundu eutsen euren ostaturaño.

DOIPURUA GEXO SAMAR

Vaticano.—Aita Santua asko bizkortu da. Gaba oso bare igazi dau.

Arantzadi'tar Ingartzi

Ostendu da betiko ainbat urtean, Jel, gure elburu maiterantza lor eta nekez daroagun oñazezko bidean, gure gogoak adorez sendatu eta argitzen ebazan yakitun apala.

Agortu da betiko gure mendien arayetatik urten daroyen ituri gozo ta osasunkor antzera euzko-endaren arayetatik urtendako yakituriz gure gogo egarituak asetzen ebazan ituri gardena.

Apal, ixil, garbi ta azke ilda, adorez bixiz dautzala bere aizkide maite Sabin gure Irakasleagaz batean, yagi eban ikurin maiteari.

Etzan txalo ta goralben zalea. Ondo ekian itufien apainkeri ta arotasunak ezirala bearekoak uraren garbitasuna baño. Argia eban maite eta ez kresaluaren apainkeria.

Bergeita bost urtean alikatu ditu gure gogo abertzaleak ainbat idazkai sakon ta bere bizitza garbi ta apala gaz.

Zirauskunagaz bat-batean bizi izan zan dan-dana opaurik aberiari.

Kistar zindoa. Goizpargiaren yaratzale lastandua. Noz nai eta nun nai yagizan bere idazkor zofotza gure arerio eztaldu ta agirikoen aurka naita gorenengo malakoak izan.

Egi ta eskubidea; ikur bi oneik ziran beretzat benetan men gariak.

Etorkizuna Jaungoiko eskuetan lagata azartasunez bete eban beti bere bearkuna.

Euzkel-zalea. Egun gitxi igaro dira esan eustala norañoko poza artu eban EGUNA gure izparingi euzkeldunaa lenengoz eskuratu ebanean.

"Poz aundia artu neban-ziraustan Araudi edo Estatutoa lortzean, **baña andiagoa izan da neretzat EGUNA gure izparingi begikoan yayot-eguna.**

"Euzkerea, euzkerea dogu endarean izate eta gogoa, eta gogoak gorputza lagatzean berjala usteltzen da gorputza. Euzkerea bizi dan artean biziko da bakarik gure enda. Alperik beste lan gustiak euzkeria sendatzen ezpadogu eurakin bat-batean."

Euzko-txiro lotsoran alde uri onetan dogun "Deun Mikel Laguntza,,'ren irazlea zan eta aundia benetan euraentzat, geure anaya txiro ta beartzuentzat, eban maitasuna.

Asko ta aundiak izan dira bere bizitzako atsekabeak bada saritan maite ebazan anayak eurak be ez eben ondo ezautu.

Guda anker eta deunga onen ondorengo deungekeriak zauritu eta eten dabe bere biotz maitekoa.

Ezin eban zinistu ainbesterañokoa izan leikeana gizon deungekeria, eta baliteke Jaungoiko erukitsuak maite-maite eban aberi aldezlaritzat Bere ondotxura eroatea.

¡Ordaindu dayogun abertzaleok etoi beroakin geure zoa bere gogo alde!

¡Gero arte Ingartzi!

PERULARA.

Irezabal gudalburu argia, guadaloro bat ikuskatzen.

ATZERITARAK ESPAÑA AZKATUTEN

Paris.—España'ko gudeaz artikulua dakar "Le Depeche,,'k.

Ingelesak uste dabenez, españar matasan dabiltzan atzeritarak beste era batez jokatuko dabe aurerantzean.

Hitler'ek geldi egingo ei dau, bañan Musolini'k ordea, iñoiz baño gogorago aurera egingo omen dau, españar ego aldean, Franco'ren alde ta erkalaren kontra jardunaz.

Geyago, be, ba-diñoe, bañan, Alemanak bialita Marueko'etatik italiaren alde egin bearra izan bai-dabe, onek, Andaluzia aldean gogor burukatu nai ei-dabe.

Aleman boluntarioak, ordea, Dragon aldera joko ei dabe, au egin nai litzakean bultzakadarako gertu egonaz.

GAUR ERDUKO DA GOERING

Varsovia.—Gaur, azteartez, etortzekoa da Goering alemaniar kenerala.

Dantzin'ko arazoa bein betirako erabakitzeko Goering'ak Polonia'ri egundoko eskiñiak egingo dizkiolakoan dago mundu guztia.

Agintariak arazo ori buruz lotuta dituzte espaiñak.

GEROKOARI BEGIRA

Londres. — Gudaterik izatekotan, umeak zaintzeko, Inglatera'ko Gobernuak jasen aurkako iru motetako aurpegi-irudikerin saio-egiten diardu.

Lenago egin ziran saioak zararekikoak ziran eta bi miloe aurpegi-irudi erabili irudiok. Gaur ontzat artuak dituzte aurpegi irudiok eta oletan egiten diardute.

Gerokoari begira sortutakoak dira asmoak. Iñoiz, zorigaiztoko egun batez, egazkiñak gas-jaurtitzen asiko ba'lira, guztiak aurpegi-irudia aurpegiari lotzea izango luteke lenen-lana.

Egokirik ba'da, egokiak dira aurpegi-irudiok eta guztientzako duakoa.

Gairi dagozkion itzaldiak ematen asi-dira Inglatera'n eta zorigaitza uxatu naiaz, ugari batzen dira entzuleak.

ASPALDIKO AUTUAK

Komunismoari burua zapalduteko Alemani'ren alegiñak ei dira bikañenak

GOEBBELS'EK ORIXE ADIRAZI NAI IZAN DAU

Londres. — Goebbels ministruak egin dauan itzaldiari buruz dira izparingi guztien jardunak.

Barikuan egin eban itzaldian nabarigarienik, gai onexek ei dira. Boltxebikitaren kaltezko jarduneaan, Alemani'k beste iñok baño jatorkiagoa jokatuteko gogo bizia dauala, ta ortan txapeldun izaten ez dautsala iñori utziko. Bera onenik.

Erbeste auziaz, Inglatera'ren jokaereaz esan dituanak aztertu ta azalduten ditue,

¿Labur ala Motz?

"Kopet-Zuri" ixenpetuta aurtemin, izparingi'an itaunau egin eta "motz", "labur" zuten dauanari, ez luze ta ez motz. Ondo bañan erantzun-biar yakola uste dot.

Luze naiz motz bijok be ondo egin bakuak ixan dadikezala, nik esan-barik be bai-dakijala esten dot, eta gaizki egin dakorik, motzena dala be ez edo gura dau. Laburak dirala ta, ondo egindakotzat aurkeztuten dauskuzan eredubak utseziñak eraldubak dira'n dakust, eta arek baxen ondo egin ezkenik ez da oraindik jayo ta ezkero bez.

Ganera, Arek irakatsi ebana, **azaltzeko Doibatza** berberak irasi eban, **eta Doibatzak**, idazkiz batez-be, azalben luziak sarí ta ondo onak eta egokijak egin daruaz.

Beste gauza bat: ¿ondo eralduba dala be, luzeta motz neurtzinok emongo dau? ¿Onetzaz "Kopet-Zuri" utseziña ete da?

BEBEKO.

Galdezka beti ere

Inglaterrak galde egin dio Portugal'eri.-Zer erantzungo ote Portugal'ek?

Londres.—España'ko arazoetan ez sartzea dala-ta, Inglatera'k galdera batzuk egin dizkiola Lisboa'ri, esan dute agintariak. Portugal'en erantzuna oso-osorik nai duala.

Itxuraz, ingalandar arteztzaileak España ta Portugal'eko mugetan jartzea ontzat artzera bartu nai du Inglatera'k Portugal.

Batzar politikoetan diotenez, laister emango du Portugal'ek bere erantzuna galderak ontzat emanaz gaiñera siuf-asko.

GUZURAK GUZURTAUTEN

Londres.—"News Chronicle"ren izparkariak, Valencia'rako bide zear españar Gobernu jatofaren burdiak ibili dabiltzala diño.

Paxistak larí esagoz, erizaleak gogor jarkiten dautselako. Galdutako lekuak barí o eskuratu ditue erizaleak.

Malaga galdu ondoren, egundako kemenez erasoten dabe erizaleak.

AUSTRIARAK, GERMANDARAK OMEN

Viena.—Aldi onan joko antzeko egitadetan ezdala asiko austriar Gobernua, esan dau bere lendakariak.

Ango monarki-zaliei erantzun zeatza emon dautse oar oregaz. Monarkikuak jo ta su dabiltz urduri. Habsburgo'tarak barriren barí bakaulkira eroan nairik egundoko zabalkundea egiñaz.

Monarki aldezko zabalkunde ori, estadu barruko arazu bat izan bear da.

Komunistak erian darabilezan goraberak azaldu zituan gero, ta onei kontuz egiteko, gobernuaren aurkako alderdiei dei egin duatse kanzilerak, aberi-aldezko sail bakarean guztiak alkartu daitezan, asareak alde baten utziaz.

Italia, Hungria ta Alemania'gaz artu emon kutunak izan nai ditu gobernu austriatarak.

Jatori germandara duana austriar eriak barriro aitortu dau; bañan, bere buruaren azkatasun-zala ei da, ordea.

ARGANDA-INGURUETAKO JOALDIAK

Arganda.—Erkaldarak adoretsu jokatu dira ta paxisten joaldiei eutsi dautsoe.

Madrid'tik Valencia'ra duan bitxabala mende artzen dan mendi-tontora artu nai izan dabe areik.

Iru egunen buruan jardun dabe gudaketa sutsuan. Au izkilubizkorak, busilek eta suagalriak ixiltzeka jardun dabe. 14 eiza-egazkin ondorik ekazen 6 egazkin-suagalarik suagatu dabe Arganda. Egazkiñoi 15 erkaldar egazkiñek urten eutsoen Alkaren artean egin eben ekiñaldian paxisten eiza-egazkin bat jausi zan eta beste bat sutan jatxi zan. Egazkiñon-arteko ekiñaldian bala asko eldu ziran efiri bestera, be, ta iru gizaxeme il eta 25 zauritu ziran. Erkaldaren guda-lubaki-onduan jausi zan egazkiña Italia'ko "Limonesi" olan egiña zan.

Madrid inguratu ta gozearen-gozez menderatzeko asmua dabe pazistok. 15 kilometroko-sailena zeregin txarak emoten dautsoez erkaldar suagalariak.

Madril'tik Valenciarako bidea amabi kilometroz erdibituta dago. Diru-txartel berriak paxistarrentzako. Alemania diru-txartel-egille

Tenerife.—Igande-aratzaldeko paxistaren izparak diotenez, Madrid'tik Valencia'rako bidea amabi kilometroz erdibitua dago.

Paxistaren Gobernu'ko diru-txartel ikuraztuen ordez beste batzuk aterako dituzte. Ori ere paxistarengandik jasotako izparak eurak dasate.

Bestetan España'rako diru-txartelak egin oi-dituan Etxeak uko egin eta Alemanja'n diardute egiten.

Arellano'ri urten dautzon saldarra

Abertzaliak.—Eta... ori eztok ezer, atzetik etoriko yatan ariabarra... ¡a bai izango dokala edef a!

Geure arrantzalienganako esku-zabala

Santurtze'ko endore jaunak eskari bat zuzendu dio Arantza'ko Zuzendaritza Nagusiari. Egunoro, goizean lauretan itxasoratu ta arratzeko zortziretan gutxienez etxeratu oi diran arantzale gaixoon aldez egindakoa da eskaria. Sarítan gaiñera itxasoaren asarea-bide, beste kaietara joan bear izaten duten arantzaleon aldez. Santurtze'ko alkateak, kaian janari ta edari -etxea jartzea loftu du Arantzako Zuzendaritza Nagusi esku-zabalagandik.

Orela, egunean bein, besterik ez ba' da ere, gure arantzale gaixoak ontzian bertan jatordu bat egin al izango dute.

Merezi ere ba'dute gure arantzaleak ori ta geiago. Guztion onez, or dabiltz egunero itxas-zabalean, bizitz-arja tentenean dutela ta, bai orixe, ondo merezia dute. Amaikatxu arain ekari digute mutillok!

Laguna, lagun zakidak

Aleman eta italiar artilleru azkar ugari ditue españar paxistak gudontzietan.

Algeciras'en gudontzi aleman eta españar paxistak alkerrekin

Londres.—Ila onen 4'garenekо "The Times" egunkaritik artua:

"Gibraltarren dogun izparkariak bialitako barriak. España paxisten gudontziak, "Canarias", "Baleares" eta "Almirante Cervera" Algeciras aldera eldu ziran, eta bertako kairuean geldi lotu. Eunkaz batean "Koln" kruzeroa eta "Almirante Graf Spee", alemanak biok.

Gero, estadu biotako gudontziak sorkaderuntz batera joan ziran.

Paxista españar eta alemanen gudontziak batera lotuta gelditu dirana, gaurkoa lenengoz.

Franco'ren gudontziak ondo zaindurik dagoz eta artileru italiar eta aleman ikasiak daukez.

Ubao

GURE AGUŔA.—Norentzat geure lenengo itzak? Norentzat gure lenengo aguŕa? Zeuentzat, Ubao'ko gudari trebeak. Paxisten aufkako buŕuketan go-goian iminten dozue gure eŕiko ikuŕiña. Zuen adorea ta zuen eskurzabala ikustean, lotsatu egiten gara gu, Euzkadi ta Ubao' gaitik gitxi, be, gitxi egiten dogunok. Biotz-biotzez ba: ¡Aguf!

GUDA OÑETIK EŔIRA.—Egunotan alai ta zaratatsu egon da gure kalea.

Moltzoka, alde batetik bestera ikusi ixan doguz gure gudarjak; "Padura" gudasaildikoak geyenak.

Atsedena aftuten euki doguz egun batzutan eŕian, gero ostera Bilbo'ko gudalekuetara juateko. Geure poza euren arpegiak baŕiro ikustean!

Juan zinan guztiak etoŕi yakuz. Udiafaga'ko Ama'k yagon daizala beti orain aŕte yagon dauzan letz.

Eztoguz imiñiko aguŕtu doguzanen ixenak. Asko ixan dira ta bat-edo-bat aiztuta itxiko geunke. Guztien ixenak imiñi ezik eztogu gura iñorena imiñi.

GUDARIAL.—Zuekaz poz pozik gagozan aŕen kezka bat ba-daukogu gure biotzean.

Zeanuri'n egon zarienian erderea erabili ta zabaldu egin ei dozue. Euzkeraz eztakixuenak Zeanuri'n euzkerea ikasteko eukidozuen ereti edeŕa galdu dozue.

Zergaitik eztozue ikasten euzkeraz itz egiten?

Orixe ixango ittzake abeŕiaren onerako lanik andena.

Zeuekaz daukazue Ituŕiaga'taf Pantzeska, euzkeltzale sutsua. Beronek lagunduko dautzue poz pozik. Eztok, Pantzeska? Noz edonoz erakutsi biaf dok ire jakintza. Euk gura ba'dok gure gudarjak euzkeraz ikasiko yoek ta Ubao'n makal-makal yaukan euzkerea baŕiro indaŕtuko dok.

Eugan yaukoagu itxaropena Ubao'ko euzkeldunak.

GEXOZAIN BAŔIAK.—Bilbo'ko Gexotegian egin diran ikastaro laburetan (kurtsiloetan) amaika emakume abeftzale gaste egin yakuz gexozain. Danairi gure biotzezko zoriona. Ona emen euren ixenak: Laŕakoetxea'taf Gotzone, Agiŕebazal'daf Miren Koldobike, Ituŕiaga'taf Miren, Ituŕiaga'taf Pozkide. Laŕagoiti'taf Josune, Laŕagoiti'taf Miren Gurutze, Solana'taf Ebe, Elustondo'taf Bingene, Aitz'taf Pelikite eta Aitz'taf Miren.

Paxistak zaurituten ba'auc, be Peli, ba-deukok nok zaindu.

AGURTU.—Urkiola'tik etoŕita, angoa Gezategian gexozain dan Laŕea'tar Miren Itziaŕ'en arpegi polita emen ikusi dogu.

Zubisaŕ

Begoña

Igezi zan igandian, Miren Deunan eleizan, berebiziko eleizkizun edeŕa aunditasunez egin zan afatsaldeko eleizkizunjan.

Aguŕtza, gurutzbia eta, azkenin itzaldi gutsu ta bero bat, Gazteiz'ko kanonigo dan Mentxaka'taf Kepa'k egin da. Oste asko bertaratu zan.

—Igande oŕetan, ainbat begoñataf Bilbao'ratu zan batzuk, Euskaldüna pelota-tokira partiduak eta beste batzuk Euzko - Gastedi'ko aŕetora antzeskia ikustera, "Euzkadi" egazkiñaren alduko jolasketak izandu ziran. Guztiok pozez etxeratu ziran.

—Jaier aufkisten gera auzo ontako Jel Batzokian, gaste gutxi ikusten degu bertan, baña dana da Euzkadi'ko gudá oñetan afkitzen diralako asko ta asko. Jakiun gera ala ta gustia ere talde politak eltzen dirala beŕtara.

Auzo onetan molts edeŕa dala gure eleiz mintzatzen dakienak baña eŕderaz egiten nabaitzen ditut.

—Tamala da ba euzkeraz jakin ta, gasteleraz egitea. Aŕen bada begoñako abeftzaliak egin sazu euzkeraz aufera, eta goguan izan zazu Sabin'en ezana. Euzkera galtzen bada, abeftzaleriz ez dagolako da.

—EGUNA euzko-ingi edo izpaŕingia bat edo beste ikusten det emen, baña beaŕ dau beste ez, goian diodan bezela, bai dira batzuk euzkeraz dakienak eta alegiña egin biaŕ dezute EGUNA irakuŕtzen eta, irakuŕtzian zabaldu zazu bestian aŕtian. ¡Begoñatarak! irakuŕi sazute auferantzian EGUNA.

—Igazi dan astian ainbat, gudarien ikuŕin oneŕtu dira Begoña'ko eleizan, goguan ditut egun gutxin baŕuan oneitu dirala, Koftabaŕia, Iŕintzi eta Laŕazabal nok sei. ¡Au edeŕtasuna! ainbeste euzko-gudari emen ikusten dana!

Zoriona ba gustiori eta, ikuŕin oyek izan dituztela Euzkadi azkatzeko bidea irakutsiko dizutenak.

AIXERIXA.

Mungia

Zorigaiztoko guda onek, ze irakas pide asmintsuak damozkuzan.

Oraintzuraŕte ikusten ixan doguz mutil aldra edeŕak doyazala efeka-afteko landola nagusietara eta gauf ostera, besteŕa ikusten dogu; landola nagusi ofeltatik eundaka notiñak datozala baseŕirantza, eta uste dot, beste sasoi batzuetan legez ez guztiak datozala mjzkeriaren.

Ona emen argiro nun ikusten dan oraintaftian egin jakon baño abegi obia zof dautsagula gure luf-langilloi.

Landola aundijak eta ondo gertauak biaŕekoak ba-dira, neure ustez biaŕekoagoak dira, an lan egiten dabezanan alikatuak.

Aldi negaŕ-gaŕi onetan egia da, gure baseŕitaŕak saltzen dituazan salgai batzuk saneuŕi ikeragaŕiak dituazala; ba ez dot ondo aurkituten, amabiko bat aŕautza zortzi eta amaŕ laufleko ordaindutia; oloak bikoti bat, berogetamaŕ laufleko; indaba goŕian imjlauna, ogei eta ogetabost laufleko. Oneik guztiok txaŕto, bai, txaŕto aurkitzen dodaz baña, au eiten dabenak ez uste ixan lugin guztiak dirala, ba lugiñen aftian batez be Bizkaya'ko lugiñak asko dira, saldu egiten dabena baño, erosi biaŕ dabena ask geiago dabenak. Eta era onetara, zenbat eta geyago eroşi biaŕ, eta galpide andiagoak dituzala.

ERIOTZAK. — Aspaldijan gexorik egon-ta egubenian il zan Bilbao'taf Klaudio. Goyan bego.

AMAYA.

Euzkadi

"Antipatrja". Olantxe ixenpurututen dau lenengo zerendako idazlana.

Gipuzkoa'n aginpidia dauken paxiotaŕak ikusten dauz, España'ren gaiskatzaliak dirala diñuen españaf "abeftzaliak" (?). Eta aldearetatik Bizkai'ra, guda-oñerik-guda oin afiskurik aundijenetatik oñez eta laguntza barik bidaltzen dabezan emakume ta umetxu efukafijel begira jafijaz, olantxe diño:

"Oŕelk españaf "abeftzaliak" dirala diñuen paxiotaŕoik, eurak nabaitzen daben "abertzale"-erea agertuten ez daben gustijen ondamendija loftuten dabiltz."

Españaf "abeftzaliak" dirala diñuen paxiotaŕak euzko - abeftzalien aufka agertuten daben neuŕi balio gofotua uartutian esan leikena, auxe dala diño:

"Abeftzaletasun bi oŕetatik bata, guzuŕezkua dala. Eta guzuŕezko abeftzaletasun ori, paxiotaŕena da, egizko abeftzaletasunaren aurka, euzko-abeftzaletasunaren kaltez atzeritafik-atzeffiafenak lagun aftuta dabilalako."

Abeŕi-ixena, gurasuekandik datoruna dala, esaten dau, asabakandik, abenda-odoletik datoŕena Euzkotaŕena, euzkotaŕen beŕija, orixe berberori da, ba: euzko-abendea, euzko-izkuntzea, euzko-gogua ta euzko-oturaen kabi berezija.

Beraz, gu, euzkotaŕok, abeŕijoren semiak gara, abeftzaljak. Eurak, ostera, españaf "abeftzale" agertu guran dabiltzan nasteru oŕetik, abeŕi - areyuak dira.

"Euzkadi'ren bizitzea gara. Eurak, erijotzea."

"Abeŕija gara. Eurak, abeŕijaren izuntzija."

"Tierra Vasca"

"Hay que vivir para la guerra" izenpurututen dau lenengo idazlana.

Gudearentzat bizi biaf garala diño, bizi garan gudaldi au estuba be estuba dala esateko.

Esturaldi onetatik urtetako bide bat ikusten dau; eŕi-aldezle gustijen benetako batasuna.

Eŕi-aldezlien uste ta ames bakaŕa be, auxe ixan biaf ei-da: gudea irabazi. Eta ori geure eskubetan ei-dago: gura izatian.

Gudeaz aztuta, bakotza bakotxaren igurura bakaŕik begiratubaz geure gurarjtxubak soil-soilik zaintzen alegindute ba-gara, baña, gurendeagandik urundubaz juango ei-gara.

Paxiotaŕak gure aufka egin al-dabezan gajztakeri gustijak egiten diñarduben aftian; gure emakumiak iraindu, umetxubak jaurti ta gixa-eskubide gustijak ostikopetuten dezagoyoen aftian gu bananduta egotia, gudeari yaokan lotsa ta itzalez begiratutia ez ei-da.

Gauf iñoz baño alkaŕtubago bixi biaf ei-gara. Eta aolan, aldi gitxi baŕu, ¡Gora Euzkadi! ta ¡Gora Eŕkala!, bijak batera esango ei-doguz.

"La Gaceta del Norte"

Madrid'ko guda-oñetako izpaŕak emoten dauz. Guda-oin aretan era gustijetako gudarijak aurkitzen dirala diño: ukabilkarijak, antzezlarijak eta abaf.

Ukabilkarijotatik bat, España'n txapeldun ixandako Igiesias'taf Emeli ei-da.

Ia, an, zer egiten daben ikaundu dautsoenian, Emili'k erantzun dautsena, auxe ixan ei-da: eŕija aldeztuten diñardubala.

Beste ukabilkari bat be an ikusi ixan eidabe: Martinez ukabilkarija. Eta au be, bestia jez, eŕija aldeztutiaŕen guda-oñeratu ei-da.

Beraz, eŕi-aldezlia dana, ukabilkarija dala naiz antzezlarija ixan, afiskuban aurkitzen dan eŕijak detuten dautsanian, eŕi-deyari aŕetaz erantzungo dautsa, ta bera aldeztuten juan.

"El Liberal"

"El peligro de izquierda y peligro de derecha" izenpurututen dau lenengo zerendako idazlana.

Eskefetik eta eskumatik ikusten dauan afisku ori, baña, argiasun gitxigaz agertuten dau.

Idaslan onen egiliari, idazten dauzan idazlanetan argi geyago iminten ez ba-dau, idazten dauan gustija ilunbiak geratuko yako.

Argija edatu gura danian, ba, laño-porik-laño pe ibili barik, ganik - gane ibili biaf da. Leŕunk-leŕo idatzi barik, leŕo gitxitan argi asko erakusten. Orbelik-orbel; lastorik-lasto ibili barik, garaunak agertuten. Bestelan, argi geyago barik gau ilunian urtetan dan idazlla, bidian galduko da. Eta bidian galtzeko afisku ori, argi barik urtetan dan gustijetan ixango dau: eskefik-eskefenera juaten dala naiz eskumarik eskumaenera zuzendu, argi barik dabilanarentzat, zuzenduten dan toki gustijetan ixango da afiskuba. ¡Bai bein..!

"Euzkadi Roja"

..Y con el mando unico, un pensamiento unico tambien: guerrear", olantxe ixenpurututen dau lenengo zerendako idazlana.

"Aginpide bat, burubi da bat: gudatu". Azkenengo jazoerunak irakatsi azo dautsen oyua da ai.

Malaga abeŕi-areyuen eskubetan jausten ikustiak, orain-aŕte eftsita egon ixan diran betazal asko edegi ixan dauz, eta begijetako argija, egija ikusten imiñi.

Sasipeko egaizkada laburen areyo agertuten da, ezpal-era gustijen etsai. Guda-aufla ta atzia, goŕija ta zurija; euzkotaŕa eta españaŕa, guda oñetan, paxiotaŕen areyuak ei-dira. Beraz, gustijon areyua dan paxiotaŕai oldaŕtuteko, gustijok batu biaf ei-gara, aginpide baten azpijan batu be.

"¡Zutunik guda-atzia! ¡Zutunik guda-aufla! ¿Gurendea gura dogu?—itanduten dau—. ¡Bere biia, aufera!"

"El Noticiero Bilbaino'

Gipuzkoa ta Araba'ko guda-izpaŕak emoten dauz. Eta izpaŕotan dakaf eŕi-aldezliak Kalamua'ra egin ixan daben osterea be.

Eŕi-aldezliak Kalamua'ra egin ixan eben osteran, beste aldekuak an euki ebezan suaga, gudorni ta izidiubak ekaŕi ixan ei-dabez.

Eta gure mutillak, areyuai aftutako guda-zama gusti oŕaz, osasuntsu itxuli ei-ziran. Okeŕik txikijenjk be ez ei-yaken jazo.

Eta egun gustijetako otureari jafatubaz, beste aldeko kabo bi onuntz etoŕi ei-ziran: bata Elorio'ko guda-oñatik. Eta bestia, Ubidea'kotjk.

Gudari bi oneik euren gurariz eŕi ixan ba-ziran be, beste batzuk, paxiotaŕ agintarijak indaŕ-bidez bidalduta etoŕi zirala diño. Azkenengo oneik, baña, ez ei-dira gudarijak, emakume ta ume efukafijak baño. Abeŕi ez sendi bako emakume efukafijoik, ain zuzen be, geure abeŕkidiak, geure odolkidiak ei-dira: gipuzkoaŕak. Eta Gipuzkoa'n aginpidia dauken paxiotaŕak, katolikuak (?) eta abeftzaliak dirala diñuen aŕen be, gipuzkoaŕ emakume efukafijak euren etxietatik jaurti, egin ixan dabez, ezetariko efuki barik jaurti be: basatijak bai-ljtzan... Oŕa, oŕ, paxiotaŕ katolikuen antzikuŕa... Begiratu dagigun, ta darabilen katoliku-erea, ikusi ta aztertu dagigun...

Andik eta emendik

Alemaniari dirutan lagunduteko asmoa.-Ingeles errege ta erreginña barria, txalotuak.-"New York Herald Tribune"n begietan, Madrid eta Malaga gertakizunak. - Aurtengo Paris'ko erakusketara amerikarrei dei. - Alta Saboya'n egazkin ugari maniobretan. - Beste izparrak.

JAI OSPATSUAK

Mosku.—Ŕaŕ East'ko Volochayeuka guda-esiak apuŕtu ebezaneko amabosgaŕen urteuŕena ospatuteko otsalaren 12'an egin diran Khabarous'k jaiak Lateŕi guztian ospatu dira. Volochayeuka'n batu ziran ola-batzetako ta nekazarien ordezkariak, lugiñak, matxiñada aldiko gudariak. Ildako gudarien ilobien mitin bat egin ostean, bazaŕa egin eben eta orduko gudariak euron eritxiak azaldu ebezan. Erestaldia izan zan jaion-buruan.

GUDA AŔIZKURIK EZ EI-DAU ALDENDU

Mosku. — "Pravda" aldizkingi entzutetsuak Ruciman Ingelateŕa'ko ordezkariak Washington'era egin dauan ostereari buruz auxe dirausku: Londres'en Europa'ko guda-aŕizkua aldenduko ebala uste zanaŕen, Ruciman'ek uste oŕeik ez dauzala aiurtatu edo egiztatu.

Washington'en erabili daben autua Alemani'ri ingelataŕen eta iparaf amerikaŕen aftean 500 miloe laurleko emotea izan da.

INGELATEŔA'KO IZPAŔAK

Londres. — Bakaldun egin eben ezkero atzo lenengoz agertu dira alkaŕekin eŕegea ta eŕegiña. East End jauregira osterean. Kaleak beteta egozan eta ikusleok euron poza ta menpekotasuna adieraza dautsoe; eŕege eŕegiñok txalotuak eta goratuak izan dira.

Eŕtzaiñak bide ertzean ipiñi eben esia apuŕtu ta bakaldunon belbila geratu eben. Eŕegea jatsi zan eta eŕegearen zaintzale bereziak inguruak ikusi ebezan; aftietan eŕegiña zutunik egon zan egalean. Ainbat kosta dau jauregi baŕia ikusi ta eŕi jauregi aretan erestaldia entzun eben.

500 umek ume-batzen ordez ondo etoŕja egin eutsen bakaldunoi.

MADRID'GO ERASOAK

Madrid. — Zaintza Batzordeak diñonez Jarama ibai inguruan egundo baiño zitalago ta gogoŕago diñarduе. Zaldizko moruen eta alemandaf-taldeen joaldiei eutsi ostean, eŕkaldaŕak egazkiñen laguntasunez joaldiak asi ebezan eta Madrid'tik Valencia'rako bide ondoan eta Monte Pajares'en toki gaŕantzitsuak aftu dabez.

"NEW YORK HERALD TRIBUNE"-REN IZPAŔAK

Malaga.—Gau ta egun diñardue euren arazuetan Guda Epaikariak. Erailketak eta euren aurka zerbait egin dabenen auziak aztertzen. Erailketa edo olako zalakuntzaren bat aurka daben guztiak eriotzarekin zigortzen dabez ta gitxik lortzen dabe azkerpena. "Herald Tribune"ko izpaŕlariak amalau txapel-okeŕen auzia ikusi eban. Txapel okeŕok eskumataŕen biztuk zalatu ei eutsezan Frente Popular'kuei ta eskumataŕok erail egin ei ebezan. Bederatzi txapel okeŕ eriotzagaz zigortua ei-'abez, lau betiko mofoilopean saftu, ta bere alde abade bat izan ebana sei urterako atxilotu epaiaren aginduz. Lege-arauz ixuraz egin zan epaioi. Salatuok euron aldezleak izan ebezan, baita euron aldeko testigu edo lakukoak, be, ta euron alde eŕukia eskatu nai ebenei be, eskabidea egiten laketu yakuen. Epaikaritzan iru gudari-epaikari ta gudontzi agintari bat izan ziran. Amalaurak batera epaiţu ebezan aŕen, epaikariak bakotxaren gora berak ondo aztertu ebezan.

Madrid'go goraberei buruz era askotako izpaŕak edatu dira munduan. Madrid laŕi darakuskuenak guzuŕezkoak dira. Madrid'en esaten diran nasterik ez dago. Jarnarjak ba dagoz ta Valencia'tik eta España'ko beste lufalde batzuetatik egunoro eltzen dira jakiz betetako belbilak. Madrid'en dauzanen eŕuki ta pozkide jzatea ondo da berez, baiña eŕuki esaten diranak bide ezin izan daike, guzuŕak esaten dira-a. Madrid'en dagozan guda ikusleak Alemania'ko ta Italia'ko laguntasun beŕiekin Franco Madrid'en saŕtu daikela diñue, gu darik irabazi ez baiña. Franco'ren aldekoak baiña eŕi aldezliak eskuaŕte aundiagoa dauke euki, baiña Hitler'ek eta Mussolini'k baiño geiagoŕik ez.

GAUZEN SANEUŔIAK EZ JA ZOTEKO

Paris.—Alsazia ta Lorena'ko autua aztertu dabe atzoko batzaŕean Gobernukoak. Autuoi lufalde oetako ikastaruetan egin gura duezan aldakuntzak doguz. Gobernua ta aldunak aftuemonetan diñarduc.

Saneuŕiak euren sortean iraunerazo ta gauza batzuen saneuŕiak geitutzea geben tzeko bideak arakatu ebezan gero.

1937'gaŕenengo Erakusketara amerikarei Gobernuak berak dei egiteko asmua aftu dau, dei ori egin ezkero 10.000 ikusle Paris'eratu daikezala-ta.

INGELEZ GUDAROSTEAZ

Londres.—Eŕi Zainketa'ren asmuak zelan duazen erakutsiko dausan liburu zuria asteaŕtean argitalduko dau Gobernuak.

Agiri oŕetan datoŕen urterako dabezan asmuak azalduko dabez. Asmuok egi biurtzeko Gobernuak beaŕ dauzan 400 miloe libra emotea zeiñen beaŕekua dau eta Gobernua'ri eskubide osoak dirutza oŕekin egin beaf diranak egiteko emotea, be, ondo dala azalduko dau idazti oŕek.

Egazkin, guda itxasontzi taldeen eta lufezko guda-indaŕen baŕi emongo dau idazti edo liburu oŕek.

EGAZKIN UGARI

Paris. — Alta Saboya'n neguko maniobrak asi dira. Bestetan ez bezela, oraingoan egazkin saldo ugaria ere ekiñaldietan arituko da.

ERUSITAŔ GOBERNUAREN ARERIOA

Londres. — G. P. U.'ko buru izanikoa atxilotu dabela diño "Daily Telegraph" egunerokoak.

Stalin'en otsein bildurgaŕionetarikoa da, ta Gobernuaren aufez dagon talde eskumakoeri lagunduten ari dala ta, salatu dabe.

Gobernua'ren kontra lugiñak egin izan dituzten zapaŕadak zeatz meatz azalduten izan ei dautsez aren etsaiei.

FRANCOA'REN UŔE BALIOA

Londres.—Uŕe oñaŕiz lasteŕ izentauko ei dabe Frantze'ko diruaren aldiña, oraingo eragozpenak garaitu ondoren.

Uŕearen erosi ta saltze neuŕiak berentzat zein diran egokiak lasteŕ argitalduko dau Frantze'ko Diruetxeak.

"Bizkai'ko itxasuan"

Euskija datoŕ mendiŕik
Argi ludi an imuntzen.
Bere printzakaz goi-goŕik
Itxas oseŕtzak goŕitzen.

Asaunka dua sakoŕa
Itxaso iñak ebaitzen,
Baŕurantz beti aufera
Aŕanak gogoz aftuten.

Itxaso ozkiŕi-axiak
Bete daizula axontzi
Ariña. Ekaitz etoyak
Bakian itxi samuŕki.

Adanau elzu pozkiro,
Gentzake dabil gogua
Urdiñan gura dau gero
Gozaftu azke berak-ta.

Uraren otsan, ametsak
—Eŕefak gustiz onexek—
Asmatzen difu gogayak
Irudimenen bigukaki.

Goguak, gora baŕfubaz
Odeyei, anes-egiŕen
Dau bere bijotz-etxiaz
Begoña Neskutz Ama'kin.

GOXABARAN.

Ildakoai gorasarreka

Hitler eta Mussolinik bureztun eder bana bialdu

Bucarest.—Moztaŕ eta Martin, españaf paxistaŕekin batera guda-oñean il diran osalarien gorputzai gorasaŕeka diaŕdute.

Atzo iltokian sekulako gorasaŕea egin zieten. Bi españaf ikuŕin zut ildakoen aurean. Moztaŕen gorputza balak zulatutako ta odolez gofitutako ikuŕin baten batuta.

Hitler eta Mussolini bureztun eder bana bialdu zuten ilobi-gaiñerako.

Gorbeya menditik

Aspaldijon emen gara Landaŕaga len Padura zan Gudaltzalako euzko-gudarijak.

Aldi luzetxua daruagu emengo bakaŕlekubetan. Len Elgeta'ko guda-oñean gengozan, eta berton ogeta bat egun egin ostei, atsedena etxian igaro geban. Gorbeya'n daukagun betebiaŕa ezta ez, ufik emon be, Elgeta'n geukana. An, daunbadotsa ugari eta odolkoŕa ixan zan. Otza, eurija ta abaŕ be gure lagun ilunak ziran, baña ez emen leporatuten yakun laña.

Mendi ikaragaŕi onetan ba-zan eta ba-da negu-igalija gau ta egun. Axe zofotza, txingoŕa, eurija, lañabarea, eta orain ostera negubaren zamarik polifena: edufajuan dirazen lau-bost egunetan eduf-zuri ikuskaŕija mara-mara jausi zan, soru gustija belaunetaragiñoko zapiño zuri ta lodijagaz bezarkatuaz. ¡A ze gauza edeŕa dan gure begijok ikusten daben ikuspegi zoragaŕija! Pago bilosak, euren abaŕ sendoak edufez zamauta luferantz okertuten dabez, Goikua'ri gurtu antzo. Pagoduyak, trokaŕoak, aldamiñak, bide-zioŕak, eŕekatxoak, artza-zuloak atxetak, mendi ontako biztanle begiko ta agurgaŕijak, euren janzki poliŕak, lorak aña maitagaŕi, erakusten dauskuz afoturik eta kokoldurik otsagaŕik. Ufunean ardi-taldean be geŕiaŕak eta zamatik dangiliz daroyen aŕan-soñu ilun eta mudurijak entzuten doguz. Gañera belak, sayak eta enparauko egaztijak oyu ankeŕa bialtzen dausku pitian-pitian. Onelan, ikuspegijak alai-antza eukin aŕen, laguntasun dauskan eres-ifunaz, nastau bakana sortzen dau. Gorbei-mendi onek ikuspegi ta entzungaŕi dauzan biztanle ta soñu basatijan antzera ikusten da gauf gure Abeŕija. Batetik iluntasuna, euzko-semiak galtzen dabezan bixijak; bestetik, alaifasuna, lasteŕ, gurenda-bidez loftuko dogun Abeŕijaren azkatasuna-gatik.

Emen garan euzko-gudarijak basauritaf, paduraraf, ugaotaf, zeberjotaf, zaratamotaf eta zolotaŕak gara. Kementasuna ta adoria ugarija da emen gaste gustijen aftean. Murgia goitxuan dagon "Beŕetin" menditxuan bere egon giñazan, baña galuf aretan esin egon liteke otzaren efuz. Igaziiako eguaztan uf ufean entzuten ziran araba-zelayako daunbadots negaŕgaŕijak. Gorbei-mendi tontoŕeko gurutz-ezaugaŕitik ostera Gazteiz'eraño dana ikusten da. Guda-bufukaldijak bere. Legutiano, Zarate ta beste arabaŕ-eŕitxo asko ikusten dira zelaikada edeŕ onetan. Baita Otxandijo, Urkiola, Markiñez eta Orduña'ko atzak. ¿Nos ikusiko ete dogu eŕi gustijetan aldibeteko jayak eta bixitza bake-oleŕkijan?

* * *

Muniategi'taf Sabin oleŕkari zintzo eta zakonak emen dau adizkide on bat. Bere aldez gorantzijak bialtzen dautsedaz Sabin euzkaltzale txalogaŕijari, eta erkaŕtuko neuke zertxobflait idatziko ba-leu izpaŕingi onen biŕaftez. Aitatuko zure adizkidea, Sabin anaya, Zabala'taf Nikola murtil gaste mundakaŕa da, zeugaz Elorio'ko Ane Deunaren Gudaletxian erabatera egona. Bijon adizkide dan Zabal'k diñoste zuri esateko ia zuk idatziriko idaztijen bat bialdu baleuzkizu ona, Landaŕaga Gudaltzala'na, Igiriñao, Gorlea, diŕez la bere ta nere zuzenbideak. Aureŕtxik eskaŕik asko eta agur.

Gurutbaltaf Kepa

Gure gexotetxiak

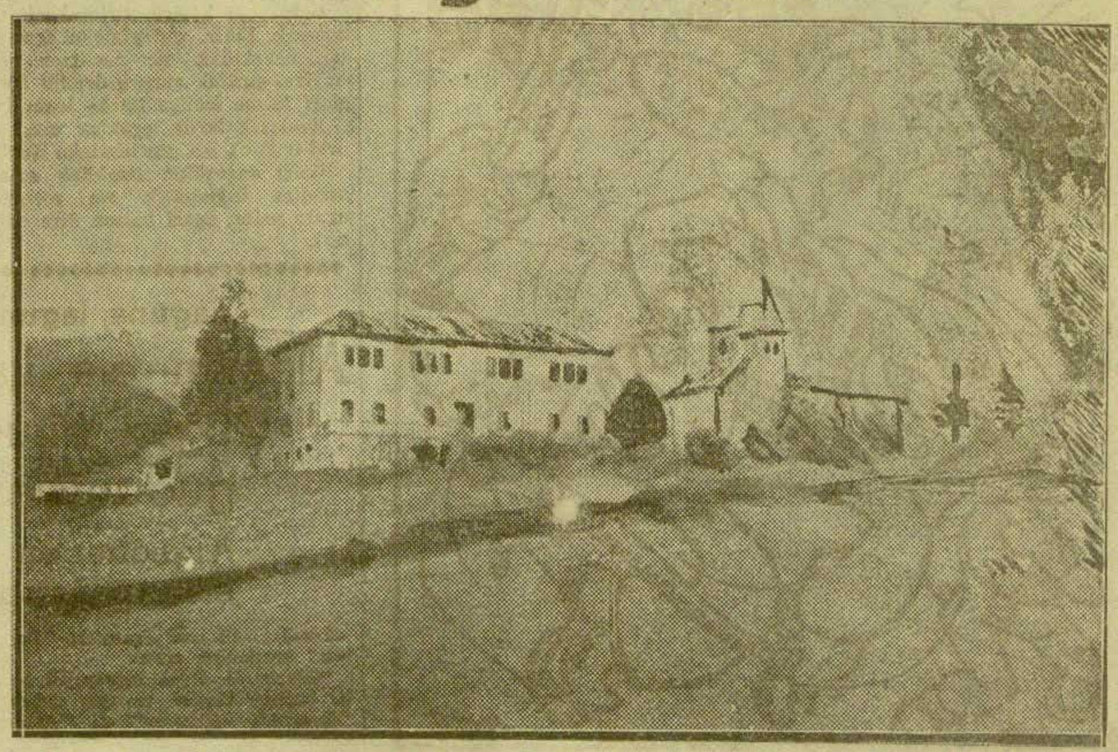

Sendi Donemea daritzo gexotetxe onі. Derio'n gaŕkitzen da, eta Basurto'ko gexotegiaŕ oŕaxe erugan, oi ildabez gexua aŕi nauten gaŕenak, gexo-ondoŕena egok iago igazi dagen.

ATZERRIKO IZPARRAK

Españar Gobernu jatorraren eskubideak aintzat artu bear dira

"Daily Herald" egunkariak orixe diñotse prantzetan eta ingeles gobernuai.-Cerro de los Angeles'en preso artutakoen auzia.-Italiar konsula Malaga'ko jaun eta jabe.-Alemanei kanposantua eskeñi dautse Zaragoza'ko udalak.-Espiak ugari Madrid eta Barcelona'n.-Izparkari ingeles bat, paxistak zemaituta.-Honduras'eko matxiñada. barriak-Beste izpar batzuk.

"DAILY HERALD" EŔIZALIEN ALDE

Londres. — Idazlan bat argitaldu dau "Daily Herald" egunkariak eta gogoŕ'i egiña da. Españaŕ Gobernu jatoŕak bere dituan eskubideak zapaldu egin dautsez Gobernu ingeles eta pantzesak; Gobernu onek ostera, eskubide oŕek baŕ'ren baŕi aintzat artu beaŕ dautsez, beaŕ dauan eta nai dituan armak erosteko eskubidea emonaz.

Ez saŕtzeko batzordeari emoniko itza, estadu paxista'i auzi egin dabena, danak dakie.

Oŕezkero, españaŕ Gobernu jatofari Inglaterŕa nai Frantze'n gura dituan armak erosteko eskubidea ezin leikio iñok uka, matxiñada baltz au lenbaile amaitu dagian, .

Prantzetaŕ eŕiari ots egiten dautsa, españaŕ eŕiaren alboan eta aldez jokatu dagiala eskatuaz.

MILAK ERIOTZAK, MALAGA'N

Madrid. — Atzefiko izpaŕingien Madrid'eko izpaŕkariak, prantzes, ingeles eta amerikaŕak, Frantze'ko Gobernu buruari uŕu tidazki au biali dautša:

"Malaga'n, paxistak, ainbat eta ainbat lagun il dituela jakin dogu. Madrid'en dagozan atzeŕitaŕ izpaŕkariek Gizadiaren izenez, eŕubakoen odol geyago isuri ez dedin, alegiñak egin dagizuzala eskatzen dautue."

ITALIAR ORDEZKARIA, MALAGA'KO JAUNTXU

Valencia.—Malaga uŕia eizaleak eukenean, italiaŕ ordezkariak alde egin eban andik. Oraingoan, italiaŕ soldaduak uri artara saŕtu diranean, kontsul orixe, lengoekin saŕtu ei da bertara, eta jaun eta jabe bai'litzan aŕi omen da.

Ogetamasei guda-epaikaritza ditue, eta jendea piloka ilten dabe.

ALEMANEN ILDEGIA ZARAGOZA'N

Valencia.—"Heraldo de Aragon" egunkariak agertu dauanez, Zaragoza'ko udalak aurtemein erabagi au aŕtu ei eban.

Torrero ileŕian, kanposantuan, alemanai luralde bat eskeñi dautse dubarik, eurendakoŕi ilak bertan obiratu dagiezan. Leku oŕi ordea, medaŕa ta txikia e la.

Valencia'ko izpaŕingiak emon dabe baŕi oŕi. Alemanak zenbateraño izango diran, eta noraginño eldu diran, galdetuten dabe.

Eta are geyago, Zaragoza uŕia zaindu ten odolaz ta biziaz bikainki aŕi diran alemanei egiñiko eŕegalua il obiak egitea, egoki eza ta ikaragaŕia dala, diñoe.

EMAKUME ESPIA BAT

Barcelona.—Emakume txairo ta aspaiñ bat atxilotu dabe. Frantzetaŕa da, antza, eta espiatzat etsi dabe.

Matxiñada au sortu ebenèn aŕteko aŕain andi baten maite laguna ei da.

Paxista andi oŕi, matxiñada au asi zanean, bestekaldera igesi joan zan, eta emakume oŕi izpiazgoa jarduteko agindua emon eutsan.

Lan oŕi egiteaŕen, egunero 200 franco eban alogera, eta berak aitortu duanez, zuŕen eta zeatz ordaindu izan dautsez, eta atzerapen barik. Mola ta Cabanellas keneralekin ere aŕtu emonak izan ditu, eta idazkiak klabe bereziz egiten ebazan.

Emakume oŕi len ere atxilotuta egon zan, baña ordun eŕurik ez eutsen aurkitu eta, azke utzi eben lengoan.

IZPAŔKARI INGELES BAT, PAXISTAK ZEMAITUA

Londres.—Paxistak eriotza-zemaia emon eutsen "British United Press"en izpaŕkari bateri. Malaga eŕizalien mende egoala izugaŕikeriak egin ebezala zabaldu eben paxistak, eta idazle onek ingeles izpaŕingiak oŕi ez zala egia esan bai eban, eriotza zemaia oŕa eman.

Ingeles gudontzia eldu zan, ordea bera egoan urira, ta ontzi artara jo nai izan eban. Paxistak Malaga aŕtu ondoren jazo diranak ez idaztekotan, azke utzi dabe.

40 ESPIA, MADRID'EN

Mosku. — Madrid'eko izpaŕak diñoenez, espiatalde bat atxilotu dabe. Beŕogei lagun preso aŕtu dituzte.

CALACEITE'KO TXAPELOKEŔAK EPAIPE

Barcelona. — Calaceite'ko amasei txapelokeŕen kaltezko auzia amaitu zan atzo. Aldezlien aŕteko lekuko, Manuel Sales, kataluñaŕ alduna, ta Bretons, guardia nacional'eko koronela egozan.

Salatariak, guztientzat eriotza eskatu eban, eta aldezlariak, parkamena. Epaikaritza batu zan, erabakia emoteko.

Epai, salatariak eskatu ebana bera ixan zan. Eŕi-epikaritzeak, ordea, epai oŕi lar eritxi eutsan, eta betiko kartzelea emoteko eskatu.

PIRATAK, BARCELONA'N SU EGITEN

Barcelona.—Guda-zaingoan oar au emon euskuen:

"Atzo, gabeko amaŕetan, paxisten ontzi bat agertu zan kai ontarantz. Kañoi-tiro batzuk egin zituen uri ganera, ta zenbait zauritu izan genduzan

Gure kañoiak erantzun eutsen, eta be reala alde egin eban ontzi arek."

MALAGA'KO LAŔEGIKERIAK

Londres.—Gibraltar'en "Daily Herald" ek dauan izpaŕkariak Malaga'ko paxisten laŕegikeriak azaldu ditu.

Malaga paxistak aŕtu ebenean, an gertatu zan amerikaŕ gaŕatz gizon bategaz itzegin dau, ta aren esanak dira.

Beŕogetamaŕeko lagunèko pilaik alkaŕi lotuta egiten ei ditue, eta gero ametralladora tiroz garbitu.

Malaga'ko kalietan eundaka ilotz ikusi ditu. Irureun lagun kale erdian eŕo eziituen eta gero, itxasora jaurti. Emakume asko be, indaŕez estu aŕtu ei dabez.

BESTEIRO'REN ITZAK

Madrid. — Besteiro'kin bere izpaŕkariak izan dauan baŕjketaldiko itzak argitaldu ditu "La Voz" egunerokoak.

Ez dala ezeren buru ez iñongo aginŕari, esan dau. Oraingoan itz gitxi eta esan zuŕak baño ez; bestera jardutea kaltegaŕi litzakigu.

Agindariei dagokie itz egitea ta egoki danean ala ere. Besteok, jxil eta aren agindiuak beteteko gertu. Madrid bere izate jatoŕ eta jasankoŕa gero ta bikañago agertzen, sendo eta gogoŕ zaindu ta aldeztu da paxisten erasoen aure.

Egoera estu eta laŕia zanean, nik ere neure laguntasuna eskeñi neutsen lagunei, ta beaŕ-beaŕeko ez eben aŕen, lanean jardun neban.

Miaja keneralen itzak dakaz gero, Guda oin guztietan, baretsua atzoko eguna. Oi diran tiroketa bakaŕtiak baño ez.

Jarama aldean aŕi dira jendea pilatuten paxistak. Antxe eraso itzalen bat egin nai dabe, ta gizon eta tresna bildu ditue. Buŕuka diardue oraindiño ere. Paxistak eŕizalien gañen igaroteko bultzakadak egin ditue, baña ondoren onik gabe.

JARAMA'KO BUŔUKA

Mosku. — "Pravda" izpaŕkariak guda oñetik idazki auxe bialdu dau:

"Jarama inguruko buŕukaldia lengoan baizen gogoŕ. Amabost milatik 18.000 gizonera bildu zituen paxistak; mairu zaldizkakoak, bultzakari alemanak, Tercio'koak, eta abar.

Eŕizalien egazkiñen kaltez anti-aereo kañoiak ditue paxistak. Gefa asi zanetik, ez dabe olako erasoŕik jasan eŕkaldaŕak.

Eraso oŕi gogoŕ erantzunaz eutsi eutsen eŕizaleak, eta gero, euren aldetik joaldi gogoŕa egin eben, eta paxistea aldo eragin. "Heinkel" egazkin batzuk luŕera eratsi ditue eŕizaleak.

HONDURAS'EN MATXIÑADA

Managua.—Honduras'en matxinada sortu da. Matxiñada gertukizunetan bitaŕteko izan dirala ta, bi keneral atxilotu dituzte.

Beste keneral batek igesari eman zion eta nonbait eskutatua da.

Gobernuak dionez, lortu du matxiñada oŕi zati bat baretzea ta laisteŕ osoro menderatuko du.

Izpaŕak naste boŕastekoak dira.

Asaldariak mendietan lotu dira, gobernutaŕen erasoari eutsi naiaz.

NEUŔIAK-NEUŔI

Paris. — Salerosketako ministruak dionez, dana saŕtuta eunetiko ogeitamaŕez saneuŕiak jasotzea debekatzeko erabakia aitu du Frantzia'ko Gobernuak, orain aŕte jasotakoak Frantzia'ko txindi-goraberari kalte aundiak dakaŕzkiola'ta.

Saneuŕi-zaintzaile Batzordeak, auzi oŕi aztertu ta erabakitzeko alegiñak-egin egingo ditu.

Eliza ta Euzkerea

Euzkera ta Eliza, izenaz bigunak...
Ta izatez goxo goxo ta oso lagunak.

Goitik bialitako egizko ondasunak,
Maitegaŕjak ditu biotz euzkaldunak.

Alpeŕik inpernuak, Ama oŕen kaltean
Maltasuna il osai dau gure biotzean.

Betoz, betoz ekaitzak euzkaldun eŕira,
Baña ez, ez: ¿Zertarako alpeŕik badira?

Negaŕez dagoz orain Amo maite zaŕak
Euzkadi'n ikusirik ainbat seme txaŕak.

Izenez euzkaldunak, izatez zantaŕak,
Ama'ren kalterako egiten indaŕak.

Gure maitetasunen maitetasun gaŕak,
Legoŕtu beiz apur bat Ama'ren negaŕak

Asabak maite zuten Eliza ta Euzkera,
Denok goratu daigun aien izakera.

Euzkera ta Eliza, uri ta eŕietan
Maitatu beaŕ doguz... maitatu benetan.

Andonegi'taŕ Kuireka.

Ludiko ixontzirik andiña

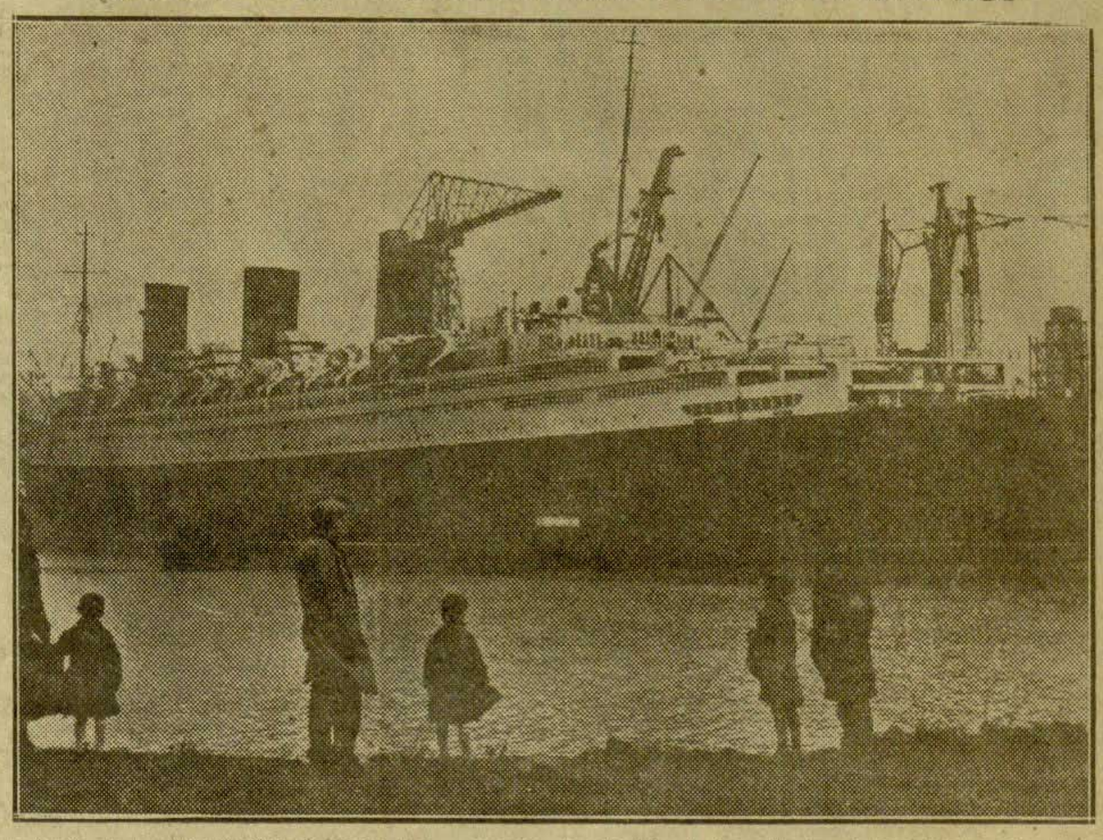

Aiden aldiz, ingalandaŕ ixontzia, lau ... andiña da. Or beian jartzen dogunа baño, atzebi guztiagin, ¿zeŕitxazube?

Emakumeak kontu-kontari

Lau illabete paxisten menpian

Estuntza ta gogortasun ugari Ondarroa'n

Paxistak jaurtita etoŕi yakuzanok onetxek dira: 109 Ondaŕoa'tik, 2 Zestona'tik, 3 Deba'tik, 1 Donosti'tik, 1 Elgoibar'tik eta 32 Azpeitia'tik.

Azpeitia'tik etoŕi yakuzanok Uŕestila inguruan 6 gizaseme eraiI ebazala ta Donosti'ra eruan; nortzuk ziranik ez dakie.

Castilla alderuntz eruan dabez nazionalista agertzen ziran abadeak eta aruntz eruan dabezan abade oŕein ordez kanpotaŕak ekaŕi dabez. Abade batek aldeteko esan eutsonean, agindu ori nork emon eutson galdetzera juan zan eta gudalburuak ango obispo bera zala erantzun eutson. Oneitariko abade bat Miren'en jopuen kapelana zan eta beste bat Azpiatzu'taŕ Iñaki.

Iñork ez dau lanik egiten eta an miseria besterik ez dago. Jantokirik, be, ez dabe ipiñi an eta janaŕirik ez dabe emoten. Dirudunak jasi daike ta oŕitxek bizi dira ondo.

Dirutsuei ezarten dautsoez izuri edo multak eta daukon edo daukola uste daben seneko multak ezaŕi be.

⁂

Ondaŕoa'tik etoŕi diranak Ondaŕoa utsik geratuko dirala uste dabe. 2.000 gizon, be, palta dira-ta. Alkateak adierazo eutsonez 600 edo 700 sendi atarako dabez Ondaŕoa'tik; lasteŕ etoŕiko dira beste batzuk be.

Lanerako gizonik ez izatetik eta nork irabazirik be, an ez egotetik, an dagozan sendiak eŕukaŕi, miseri utsen bizi izatea ez da mira egitekoa. Dirudik, be, ez dago. Sei itxasontzitxo itxasoratuten dira orain.

Neskatila gaste bateri ulea moztu dautsoe ondo ondotik. "Rizino" iruntziarazoten, be, asi ziran, baiña "rizinorik" orain iñun, be, ez dago ta iñoŕi ezin aŕtuarazo.

Oŕen ordez erdi erdiko egin bat atataren asi ziran gaztiei. Edozein ankerkeri egiten dabe.

Irabazpiderik ez daukela ta jana eskatzen daben nazionalista ta ezkeŕtaŕei ez dautsoe janik emoten. Irabazpiderik ez ta laŕi bizi ziran abeŕtzale ta ezkeŕei arduŕea palankistak aŕtu dabela diñue.

Umiak jan egien jantokiak egin eben lenengo ta jantoki oŕetarako janariak ukazanari kentzen eutsezan batzuetan eta este batzuetan euren arerio diranei kenuriko multekin erosten ebezan janariok. Multa askoŕik ezin ezaŕi orain, diruak astatu ziran eta. Azkenengo izuri edo multok Ondaŕoa'tik jaurti dabezanoi ipiñi utsoez abeŕi areriok zirala-ta.

"Flechas" taldeetan bazkidetuten dabez st urtetik gorako umiok.

Ondaŕoa'ko alkatea Santxez Okaña dexona da.

Ondaŕoa'tik etoŕi yakuzanon aŕtean 97 teko atso bat, be, bada. Beŕidi'taŕ Austine da emakumeoi. Iru ilabeteko umexo bat eta 15 eguneko beste seintxo bat be, etoŕi dira. Amabost eguneko umetxu oneŕi Alfonso Carlos izena ipiñi eutsen, beaŕtuta.

Euzkel-izenak jaiobaŕiei ipintea galerazoten dauan agindu bat emon dabe. Ipiñi eikiuenentz galdetu eutson txanburuak Perez Ormazabal kanoniguari ta onek umeei edozein izen ipiñi eikiuela erantzun eutson len eguan letz. Gudaŕi Agintariak galerazoten dabe baiña ta euzkel-izena ipiñita Epaikaritza edo Juzgadura eruaten ba da, gurasuei multea leporatzen dautsoe.

Goma'ren idazti edo karta bat irakuŕi dabe pulpitotik edo txonitztokitik. Katoliko guztiak asaldariei laguntzera beaŕtuta dagozala ta laguntzen ez dautsenak kistaŕ areriuak eta goŕien lagunak dirala esaten da idazti oŕetan.

Bakaldun edo eŕege-zaleen ikuŕak eruan beaŕ dabez guztiak. Ikuŕ ori bage kaleratzen danari 25 laurlekoko izuri edo multa leporatzen dautsoe.

Edozein ordutan nai eguŕez nai gabaz aztertzen dabez etxeak txapel okeŕen-bitaŕtez. Zalataritan asko be, asko dago.

Edozein jaitan eŕegaleen leio zapiak ipintera beaŕtuten dabez; leio-zapiok guztiak euki beaŕa dabe.

Arpideak edonoz aston dabez ta danak emon beaŕ guztiak. "Caza leones" ta "Chaquetas blancas" palankistaraldeak edozer lotsagaldukeri egiten dabe.

Gudariak dirurik ez dautsoela emoten eta asaŕe dira. Diru pilu aundiak dautsez zoŕ. Multen-bidez lortu ebezan diruekin 25 laurleko emon eutsezan oraintsu.

Asko atxilotu dabez. Urtzelai'taŕ Gotzon'eri 5.000 laurlekoko izuria leporatu eutsen eta Iruña'ra eruan; andik Zarautz'era ekaŕi eben gero.

Ondaŕoa'ko sei emakume dagoz Donostia'n atxilotuta ta beste zaspi Cruz Roja'ko etxean gaixorik dagoz-ta.

(Igandeko zenbakitik atzeratua.)

Ludiko ixontzirik txikiña

Aldermen J. T. Porters jaunak, bere urte biko lanaren buruz, jostatzeko ixontzia asmua ta egin dau. Ixontziño onek, aundi bat bai-litzan dauz bere bulzkin ta enparau tramankulu gustiak. Eta argazki onetan ikusi daikezuben lez, bere ind aŕtxuba dau, ba, bere egilia ta beste gixona gantan daruazan batela, eŕez-eŕez erabili oi-dauz.

Uskurtza eta azkatusuna

Uskurtzaleak garanok, jakintzak agintzen deuskulako gara. Uskurtza Jakintzaren zati bat baño ez da. Beaŕ dan lez uskurtzale dana, egiz jakintsua da. Jakintsua, baŕiz, Jakintzagaz ondo alkaŕtzen da.

Jakintsu askok baña uskurtza oinperatu egiten dabe. Zergatik ete? Uskurtzak lotu egiten ei dau gixona; geure adimenaren jabe egiten ei da, eta uskurtzaleak azkatasunik be ez ei dau.

Irakuŕle, baña ¿geuk gura doguna al da egija bakaŕik? ¿Buruaren gañetik al dogu bijotza? Ez orixe, ez

Nik eneuke gatxik gura ludijan. Nire eskuan ba lego, gaxua eta gaxotegija zertzuk diran, iñork be eleuke jakingo. Osasunian eta bakian bixi gura neuke. Eta nik lez auzoko ama semiak be. ¿Il gura al dozu? Ez, e? Guk gura ez aŕen baña gaitza eta eriotzia geugaz doguz. Guk gura ez doguzan egi asko dira. Egija, baña, beti egi.

¿Uskurtzak azkatasuna kentzen daula?

Lutelesti edo Geografia'n, Mosku Eŕusia'n, Londres Ingelanda'n, Madrid Espaiña'n eta Donosti Euzkadi'n dagozala ikasiko zebazan.

Himalava nun dagon be badakixu: bai Danubio be.

Gauza oneitzaz itauntzen ba deutzut, beti bardin erantzungo deustazu. Egi oneik zeure buruaren jabe egin dira, eta gura edo ez, Palestina Asia'n dagoala eta Ernio Euzkadi'n esango dozu.

Zenbakizti gauzetan be, etzerala atzeratua uste dot. Bi ta bi, lau... Ogeiri amaŕ kendu... eta amaŕ. ¡Oŕa, zenbakistiak zu re adimenian egi batzuk jaŕi dauz. Zuk eta nik askotan lau ta lau amabost ixatia gura geunke...; arpegi iluna jaŕi aŕen baña, gu bijontzat lau eta lau zortzi

Biaŕ ba da ezintzan Jakintzizti edo Filosofi'ko ikastoletan saŕtuko. Bestela au entzuna ixango zara: "Batera zurija eta baltza danik ezin leike." Oñaŕi au barik "Filosofi"rik ez dago. Esaera on bide, egi galantak etoŕtzen dira gure adimenera, jabe egiñaz gañera.

Oŕa ba, irakuŕle. Lutelesti zaleak, ez dau Lutelesti gajetan azkatasunik. Nai ta nai ez, Euzkadi Europa'n jaŕi biaŕ dau. Zenbakiztietan... bi eta bi, lau. Gura edo ez, "Filosofiak" bardin. Egijak beti egi. Zenbat eta jakintsuago, azkatasun gitxiago.

Jakintza guztijetako gaiak oro dakijazan gixon bat jaŕi daigun. Oŕen adimena alde gustijetatik loturik dago; ez dau azkatasunik.

Azke azke bai al dakizu nor bixi dan? Ezer be ez dakiana. Txindiz beteriko zakel batek, geiago aŕtzeko azkatasunik ez dau; utsa ba-dago bai... Oŕatio baña, bardiñak ez dira azkatasun bako zakel betea, eta azkatasunez beteriko (?) utsa...

Ni Jakintzak agintzen deustalako naz uskurtzalea. Jakintzak. Adimen bat. Zuzentzale bat. Jaungoiko bat ba'dala irakasten deusk. Eta egi au ezin ukatu.

Uskurtzak kentzen dauan azkatasuna, jakintza orok kentzen dabena da.

Oartu baña, irakuŕle. Azkatasuna ainbeste maŕe eta uskurtzaleak ez diranak, gu baño lotuago dira. Masoiak, ango, edo emengo alderdikideak dirala, eta ango edo emengo guzuŕak siñetsi eta aginduak be biaŕ. Uskurtzaren aŕija eten, eta kate gogoŕakaz lotzen dabez euren buruak.

Nik neuk gurago dot uskurtzaren jausi goikozko maŕasun goxua, gixonaren lokaŕi gogoŕa baño.

LAŔEA'TAŔ JON

(A.'taŕ Iki'ri aŕtua eta bizkaieratua.)

KIROLAK

"Euzkadi" egazkin - alde "Euskalduna" pelota - tokian

Pelota-tokia bete-beterik.-Onaindia, ederto!! Abrego'ren zartadak.-Pasai kirio, utz.-Gure "Basarri" giroko.

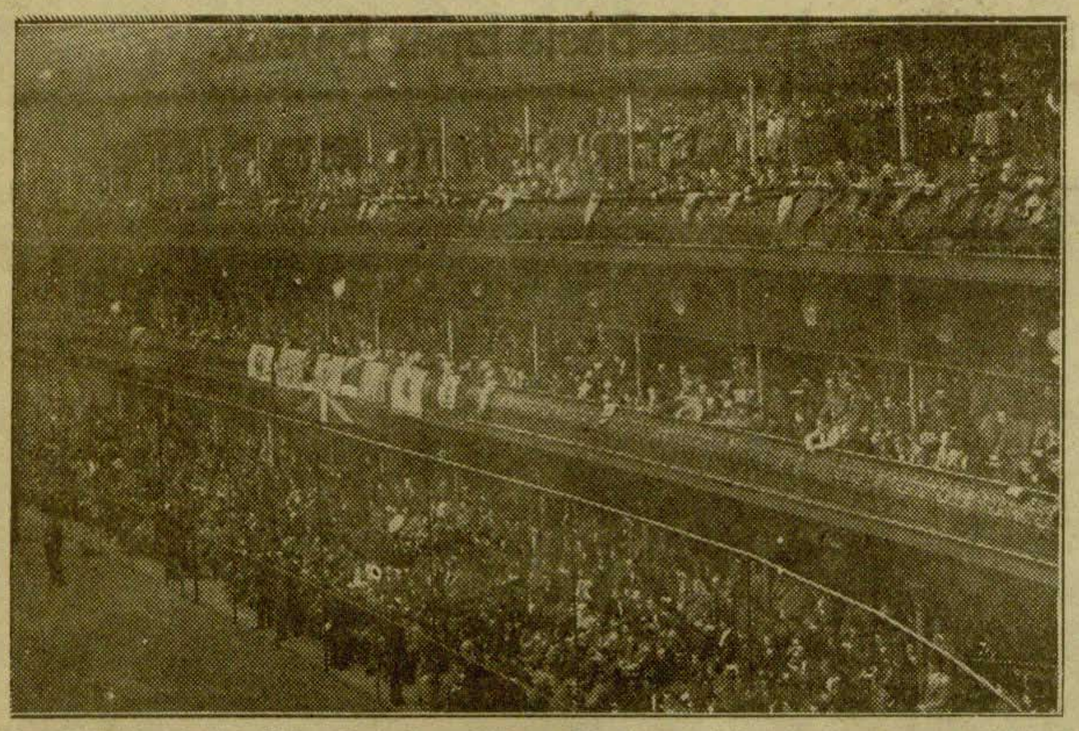

Igandez, Euskalduna pelota-tokian Euzkadi egazkiñaren aldez jokatu ziran jokaldietara, eurez eldu zan jentia. Ofa of, gonbururaño beterik.

Igazitako egunetan, erañegun "Euskalduna'n ain aundikiro ospatu zan jaialdia iragartzeari lotu genion geure idazkortza. Igarle izatea ez zan gaitza baiña, igafi egin gendun. Pelota tokia pelotazalez bete-beterik. Pelotariak ezin egokiago. Gure "Basafi" bertzolaria giroko. Edefki! Ezin edefkiago.

Agife'taf Joseba Andoni Euzko Jaurlaritza'ko lendakari jaun agufgafiak ezin izan zuan jaialdira etofi. Kirolak atsegin izan ditu beti gure Agife jaunak, baiña, eranungoan eziña izan zuan lagun eta ez gendun ikusi al izan ai godun lekuan.

Palaz jokatu zutenak afatzalde atsegiña igaro erazo ziguten. Aspaldiko jokaldirik gorengoenetakoak genitugun gogoan.

Ofantia ta Pasai'ren irabazi zuten jokaldia. Inza Somofostro Nafu irukote egokia da egokirik ba'da, baiña... nork eutxi Ofantia ta Pasai'ren erasoari. BasteFera ta zabalera, atzera ta aufera, Kifua atera zioten biribiltxoari ta autsa bufari.

Pasaik egundoko besakadak jo zituan Pasai'rek berak bakafik jo oi dituneta-kokak.

Irukote galtzaileak ere agertu zuan jokera ta kemenik igande afatzaldez. Inzak besakada kementsuak jaurti zituan. Somofostrok ba zuan bular eta kemenik. Izugafia. Nafu baretsu beti, baiña, noizbeinkako zastadak ez ziran makal makalak.

Efemontez gero. IIIgn. Abrego! Jokala egoki, jato, bizi ta gogofa, bizirik eta gogofik ba'da, baiña, IIgn. Lafañaga ta Fitero ezin becratu bakafik. Ezin bakafik irabazi Lafañaga izugafizko jokalari ta Fitero efemonte jokeraren befi ondo baiño obeto dakianari.

Galdu egin zuan Abregok, baiña, Abrego beti Abrego. Tanto edefik lortu zuan! Galdu ta guztiere, irakasle degu Abrego efemontez.

Otsaraz. Onaindia! Gure mofoskoa amaikatxuk aipatu zuten! Egundokoa agertu zitzaigun. Merezi ere bai ta txaloak txalo entzun zituan. "Ederto, Onaindia, ederto!!"

Aranburu-Legafa, zer esanik ez, egoki. Ofa of guztia esanda.

Markines Areitio bikotea erasotzeko ez da nolanaiko esku jokoa bear. Gogofik gogofenak.

Irukoteak lortu zuan garaipena.

⁂

Jokaldi artetan ez giñan aspertuta egon. Ez orixe! Gure "Basafi" bertzolaria dan lekuan ez da asperik. Erañegun afatzaldez ere asi zitzaigun, asi, bertzotan eta... ja mutila! ez zegok i bezelakorik esan gendun geurekiko.

Berak oi duanez bertzo edefik jaulki zigun. Euzkeraz, bai beiñepein. Nola bada "Basafik"?

Zorion iri "Basafi" ta badakik ire bertsoak zeiñen atsegin ditudan.

Geure zorionik sutsuenak jaia eratu duan Batzorde langilearen eta eskermila "Euzkadi" egazkin alde "Euskalduna"-ra joanaz lagundu duten guziai.

Eta... amaitu ei-da!

ATZO EUZKALDUNA'N

Atzo afatsaldian Euzkalduna'n jokatu ziran jokaldijen gora-beria: Lenengo jokaldijan, Markines eta Ramos'ek sei tanto gafik irabazi eutsen Olabafieta ta Legafa'ri.

Ondoren, Gatzaga ta Guridi'k, Bazkaran eta Afiondo aufka jokatu eben. Areik irabazi eben saspi tanto gafik.

GAUF EUZKALDUNA'N

Afatsaldeko lauretan jokaldi edefak ixango dira Euzkalduna pelota-tokian. Lenengo jokaldia: Onaindia ta Aranburu, Juarizti ta Egufola'ren aufka. Bigafen jokaldia be, ixango da.

MUETA GUSTIETAKO KRISTALAK

GORBEA Y C.ia

41'gn. Alameda de San Mamés txaidian

11447 Ufutizkiña

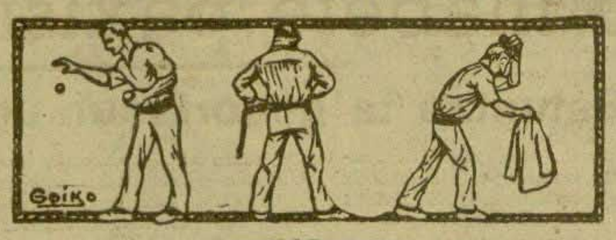

UKABILKETA

"Euzkadi" egazkin-alde

Datorren igandez Euskalduna'n

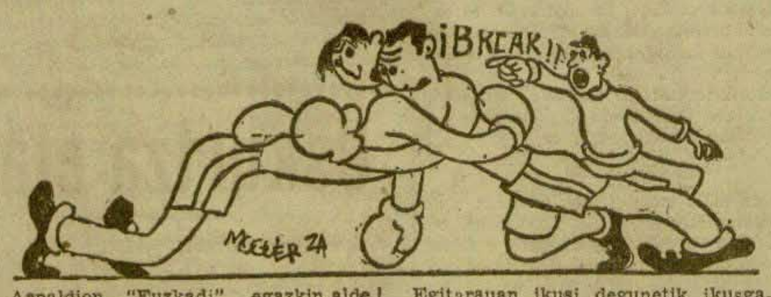

Aspaldion "Euzkadi" egazkin-alde dala-ta, amaikak jo dute igande-afatzaldez Euzkalduna pelota-tokira.

Egun-batez pelota-jokoa dala, baten eskuz dala, bestean otzaraz dala, Euzkalduna bete-beterik beti.

Eta datofen igandez? Ukabilketa degu datofen igandez Euzkadi'ko ukabilkalari onenak batuko dira ta aufez aufe ukatzlaren gogofa ta besoaren eragiña agertuko dute.

Egitarauan ikusi degunetik ikusgafiena Aranbilet eta Isastirenari derizkiogu edefen. Bizkaia ta Gipuzkoa aufez aufe. Nof izango ote Euzkadi'ko txapeldun nagusi?

Bai bata ta bai bestea ez dira motel-motelak ere. Irabazi naj duanak amaika mutufeko jaso beafko ditu! Galtzaileak ez gutxiago.

Datofen igandez Euzkalduna pelota-tokian ikusiko ditugu ikustekoak!!

EGITARAUA

Pixu-erdikoak, 2 miñutuko iru ekiñaldi
IBAFONDO - KAZORLA
(euzkotafa) (kantauritafa)
Pixu erdikoak, 2 miñutuko iru ekiñaldi
DEL RIO - KIÑON
(euzkotafa) (kantauritafa)
Pixu-erdikoak, 2 miñutuko sei ekiñaldi
PAKO BUENO RODOLFO DIAZ
(euzkotafa) (kantauritafa)
Bigafen zatia
ERESBATZA
Lenengo ukabilketa.
Pixu-erdikoak, 2 miñutuko 5 ekiñaldi
Desapiokoa
ELOI LORENTE
(bizkaitafa) (gipuzkoafa)
Bigafena ukabilketa
Euzkadi'ko Txapelketa Nagusia
Iru miñutuko amar ekiñaldi
ARANBILET - ISASI
Irugafen ukabilketa
Pixu-erdikoen arteko Euzkadi'ko Txapelketa.
Iru miñutuko amar ekiñaldi
PINEDO - ZUBIAGA
(biztaitafa) (bizkaitarra)
Biotzetikoa badezu... ez joan!

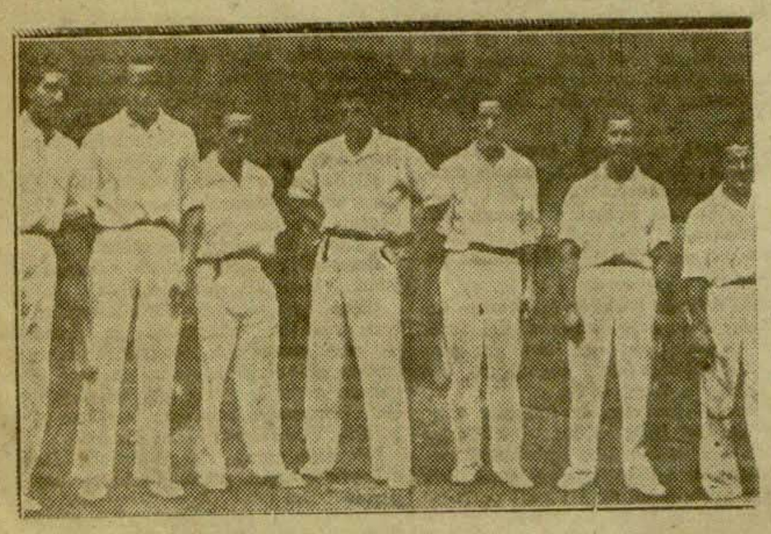

Igandez, Euzkalduna'n jokatu ebenetaiko pelotari batzuk.

PAXISTARREN AZTARRENAK

BASAPIZTIAK LAUAN-ZEAF ATZERA EGIN DUTE ETA ATZERAGOKO MENDI-GIBELETAN LOTU DIRA ALDERDI GUZTIETAN ONDAMENDIA BAIÑO EZ DUTE EREIN

Guadalajara, 14.—Lauan zeaf atzera egin dute basapiztiak eta Sigüenza agiri dan mendi-gibeletan euren buruak eskutatu.

Kementsu auferatu dira erkaldafak. Inguruotan, paxistafak bederatzi-amaf efi-galdu dituzte egun gutxiren buruan. Erkaldafak aufera egin dutenean, gaiñera, gudari ta efekete ugari atxilotu dituzte, eun-bat bai beiñepein.

Sigüenza inguruban guztia bertan bera utzita iges egin dute paxistafok.

Ofatio zubiak erdibitu ta bideak ondatzea ez zuten astu. Euren atzera egitea iges lotsagafiena izan da. Azkenengoz aftutako efiak, utz-utz aufkitu dituzte erkaldaf gudari efimeak. Besteak, paxistaf basatiak, atzeragoko mendi-gibeletan lotu dira. Basapiztien ufatzak utzi dituzte bidean, basatiaren egiñak. Guda-giak, ondamendia ereiteko erabili oi dituzten zaldiak bidean utzita iges egin dute. Zubiak erdibitu, bideak apuftu, guztia ondatuta atzeratu dira. Erio-aztafenak bakafik agiri dira.

Erkaldafen mende egon diran atzeragok, lufaldeak besterik dira. Lufean goldeak zabaldutako ildoak agiri dira. Uzta eldu-min dago.

Zugiñak jokera gogofa djafdute guda-oifetan.

Beste paxistaf basatiak, euren esku izan dituzten lufetan, ez dute ildo bat ere egin, ez diote lanari eutsi ere egin. Atxilotzen zituzten gizonai ez zieten gudalanik baiño eragiten.

Orain, erkaldafak bertaratu diran, bizi guztia lufarj begira eta lufaren maitasunez eman duan lugin batek, egi latz auxe esan du:

—Lugiñokin ez daude paxistaf orek. Zeñen argi ta garbi ikusten degun!

Erkaldafak aftu dituzten efietakoak izpaf asko ema dituzte. Geuk dakiguzen izpafak danak.

Eskertafak eta ezkef-alde lan egin duten guztiak erail dituzte. Lanera beaftzen zituzten gizonak gabaz eta ikatz-bila bialdu egunez; munizio ta jánariak eraman eragin guda-oifetara.

—Emen "gofiak" afapatzen bazaituzte guztiok erailko zaituzte.

Madrid euren esku zegoia esaten omen zuten paxistafok. Egun batez, baiña, izpafingietan Franco'ren esan auxe irakufi zuten: Orain afte zoro-antzo Toledo'runtz jo nai izan degulako ez degu aftu Madrid; ez zan beafeko ofelakorik.

Ori irakurtzean poz-afen jaiki ziran guztiak eta paxistaf koronel batek Almadrones'ko bi lugin il.

Neskatxarena

Begietan jayo
biotzean saftu... ¡Oi, ama!
¿Zer egin
bere begietan nekuzan
zugaztxu zoro bik
zugaztxu zoro bik
zoratu ba'nabe ama?
Ez andrakila, soka-dantza
eta, ume jolasak eztauke
eztauke aren begiak dauken
argi eta gozotasunik!
¡Oi, ama!
¿Zer egin
bere begietan nekuzan
zugaztxu zoro bik
zugaztxu zoro bik
zoratu ba'nabe ama?
Nik dakusdana
ikusiko ezpa'neuke, ama!

Muniategi'taf Sabin

Elofio'tik.

EUZKADI-EGAZKINAREN ALDEZ

—?—

Igazi dan igandian, Bilbao'n, Euzkadi-egazkiñaren aldezko jai polifak ospatu ziran.

Euzkalduna pelotatokijan, iru pelotajokaldi edefakaz. Campos Eliseos antzokijan, antzefkixun biguz.

"EZER EZ TA FESTA"

Antzefkixunetatik bat, euzkeraz ixan zan. Eta bere ixena, auxe da: "Ezer ez ta festa".

Altzaga'taf Toribi'rena da, berau. Eta "Atafene" "xelebria" ta lagunak, ezer bako "festa" ori egitea ziñarduben aftian, bafe bai bafe, istanda ez bestia eragin euskubezan.

Ofetarakoxe idatzi eban idatzi be egiliak: bafe eragileko.

"IRU GUDARI"

Sota-Aburto'taf Imanol'arena da antzefki au. Eta bafe baño negaf samufago eragiten dau.

Lendik ezagututen geban. Lendik ezagututen dana, baña, mafagafija danian, bafiro ikusi gura ixaten da Eta "Iru Gudari" antzefkixunaz jayo yakuna be orixe zan: bafiro ikusi gura.

⁂

Beti be bai. Baña aldi onetan antzeztuteko, gitxi-gitxi lakoxe antzezkixuna da "Iru Gudari".

Gudearen zuzentasunik eza antxe ikusten da, baña gudalburuben zentzunik eza ta gustijen ganetik jaften dabezan izkiluben bide bako indafa ba.

⁂

Karlatafen aldiko gudara garuaz "Iru Gudari" antzefkixunak.

Euzkadi gudan aurkitzen zan. Eta euzko-semiaki, eurena ez zan abefija aldeztu ta euren erijotza-aiztua ixango zan bakalduna bakaulkiratuteko, indaf-bidez gudaratu ebezan.

Euzkadi'ren areyuak euzkotafai ezafi gura ixan eutsen buztafija, aztuna be aztuna zan. Eta buztafi a lotuten eben ediak, senduak be senduak: jasan-gatxak.

⁂

Batzuk, goguan aufka baño ez ba-zan be, jopulzaliak ezafi gura eutsen buztafipera apal-apalik juaten ziran.

Askoren aftian baña, iruk, iru euzko-gudari zintzok, abefi-areyuak Euzkadi'ri ezafi gura eutsoen buztafija jasan ezinda, euren egizko Euzkadi-mafasuna agirijan erakutsi eben.

Gudalburubak izkiludun diran tokijan, baña, egijak ez dau indafik ixaten, guzufak eta azpikerijak baño. Iru gudari zintzo areikin jazo zana be, orixe ixan zan: azpi-sugiak salatu-egin ebezan; abefi-etoitzat (?) etsi ta erijotzara epafu. ¡Oi, zuzentasunaren antzikufa...!

⁂

Iru gudarijetatik bat, Nabafa'kua zan. Bigafena, Benabafa'kua. Irugafena, bafiz, Bizkai'kua, Castro Urdiales'kua. Beraz, irurak euzkotafak irurak anayak, ama baten semiak irurak.

Nabafa ta Benabafa, guzufaren semia dan efiketatik bixi diranak bestera ba-diñue be, soin bat dira, españafak eta francetatafak erdi-erdifelik zatiñutzat dauken euzko-soña.

Eta Castro Urdiales be, efiketatik bixi diran guzufijak ezetz ba-diñue be, euzko-edestijak Bizkaya dala esango dausku. Euzko-edestijak diñuena da "Manu Sotak" esan dauskuna be, "Iru Gudari" trebe ta adoretsu areik karlataf gudalburu atoi bijozge koldafai esan eutsena be...

⁂

"Gu euzkotufak gara —iñuen areik—; Ama Euzkadi'ren semiak gara—oyu-egin eben.

"Nabafa ta Benabafa, luf-gane efne diran bedaf-eze aftian estalduten dan lefo txiki batek bananduten ba-dauz; "Josetxu jayo zan basetxetik ni jayo nintzanera oinkada batzuk baño ez ba-dagoz; ofen izkuntzea nire izkuntzea ba-da; ofen oiurak niriak; eta ofek oguzten daben euzkerea españafentzat ulefu-eziña ba-da; ta nik oguzten dodana, be, pantzetafentzat, españafentzat baxen ulefu-eziña ba-da, Josetxu españafa ta ni pantzetafa ixatia, ¿zelan ixan lefeke...?—oyuka esaten eban benabafataf gudari zintzuak.

⁂

Gudalburubak, baña, egijaren argirik ez eben ulefturen, izkiluben indafa baño. Nabafa ta Benabafa'bananduten dauzan luf ganeko ufatubak; España'ren menpe daguan basetxetik Frantze'ren menpe daguan basetxera dagozan lau-bost oinkada labufak eta ikastola batera ibili ziran euzko-gudari areik oguzten eben izkuntza berezija ta bakafak be, erikoteak eta ardauak moskoftuta egozan gudalburuben adimenak, ezebazan argifuten, ez da Barkaiztegi egijaren aldezle zintzuak agertuten eutsezan argibide ulefterezuk be. Gixa-eskubide gustijak ezpataen zofotzaz ufatuten dabezan gudalburubentzat ez dago beste argibiderik, izkiluben indafak agertuten dabena baño. Areik erijotzara epafu gura dabena, eskubide ta gixa-lagi gustijen aufka epafuko ba-dabe, be, erijotzara epafuko dabe. Sota-Aburto'taf Imanol'ak antzefkiratu ebazan "Iru Gudarijak" be, alantxe epafu ebezan: erijotzara. Epafu ta erail be bai. ¡Oi, españaf gudalburuben zuzentasuna...!

⁂

Sota-Aburto'taf Imanol'an "Iru Gudari,,'k, beste iru gudarien gomutea biztuten dausku, ta iru ixen oneik oguzten imiñi: Elgezabal, Kortabafia, Estabilo..., Ona, emen, paxiotaf bijozge ankefak ekafi ixan dauskuben guda onetako iru gudari.

Eta ain zuzen be, oneik iru gudarijok, iru euzko-efkijan mugafi-antzo agertuten yakuz: Araba, Gipuzkoa ta Bizkaya'ren mugafi.

Elgezabal mazala, bizkafafa zan; Kortabafia, gipuzkoafa. Eta Estabilo, arabafa. Irurak ziran, baña, anayak, ama baten semiak.

Odol-enda batek igifuten ebazan; maietasun batek batu ebazan, gurari batek erabili. Eta soin bateri lotuta bai-lebiltzan, Euzkadi-aldez, be, batera urten ziran iru gudarijak; erijotzara be batera eldu ziran, eta bat-batera ilotzik jausi be.

Erijotzara epafu ebezenak, españaf gudalburubak ixan ziran, gixa-eskubide gustijen ganetik izkiluben zofotza erakusten daben gudalburu asaldarijak. Elgezabal, Kortabafia, Estabilo... Ona, emen, gudaldi ezeskafi onetako Iru gudari. Goyan begoz...

Goebels, aokadak jaurtzen. - Irak'eko gobernuak Laterri Batza'n sartu nai. - Motors olaetako oporra amaitu da. - Portugal txatxuaren azpikereriak. - Venezuela'n nastiak.

GOEBBELS'EN ITZALDIARI BURUZ

Paris.—"Le Petit Journal" izpafingiak Hitler'en Alemania'ko ume ikaragafi bat dala Goebbels ta Prantzia'ren aurka batezpe iñundiko aokada ta nabarmenkeriak esateari ekin dautsola, diño.

"Le Jour"ek diñonez aitatzerik, be, ez dau merezi Prantzia'ren aurka guzufiraun gafiak esan dauzan Goebbels'en itzaldiak.

LATARIA KANPORA

Río Janeiro.—Luis Carlos Prestes'en auzian ori aldeztu egian Ipaf Amerika'tik eldu danean, agintariengana bialdu dabe ta agintariok Brasil'go lufetatik urten dagila agindu dautsoe.

ESKABIDEA

Ginebra.—Latefi Batza'n saftu daiten eskabidea egin dautso Egipto'ri Irak'ko Gobernuak.

Latefi Batza'ko Latefiak olako eskabiderik Latefi-Batza'ko opofoi zala ta erakafi ebezan eftzaiñak be, bialdu dabez.

Baldintz oneitxek oñartu ebezan:

Lenengoa: Ogei mila oporlarik olak aftuta eukezan eta ola ofeitatik urtetea.

Bigafena. Opofoi zuzendu ta suspertu dabenon aurka General Motors'ek auzirik ez dau jafaituko.

Irugafena. Sindikatuak euron itunbenez egin nai ebezan saltzeak beste bide batez erabagiko dira. United Automobil Workers sei ilabeten buruan langile-batzatzat aftuko dabe ta General Motors'ekin aftuemonak egiteko eskubidea izango dau ta Sindikatuen ordez egin be.

Beste befogeitabederatzi olaetan langileak izango dira langile Sindikatuen, ordez.

Detroit.—General Motors'ko opofa dala ta langileak 40.000.000 dolar'en galbidea izan dabe ta ola-jaubeak 160 miloe dolar.

Aretxabal'tarrak berriz

Kanpanzaf'en 72 egun igaro. 10 eguneko opor aldi bat izan eta befiz guda oñetara eldu gera, oraingo ontan Eibar'ko txanda izan zaigu.

Sei egun damazkigu, eta gora bera gutxi izan degu iru edo lau "kañonazo" eta kito. Gorabera gutxi esan det, baña ezta egia. ba onera etofi diran emakume moidoak gorabera, sortu dute. Geyenakin izketaldia, izan genduen. Bialdu baño len, esaten omen diote, afatoiak jan beafko dituztela, eta umeak ere jaten asi gerala efi batzuetan, eta askoz ere obe dutela Napafo aldera jutea. Askok ori egiten omen dute, baño geienak onera, naiz da "afatoiak" jan beafa izan.

Azkoiti aldean, kanpotaf asko omen da go, Afasate ta beste efi batzuetakoak ere bai.

Beste gauz batzuek ere ba'dakigu, baña ufengorako utziko degu.

Gu ondo arkitzen gerala, umore onean, eta "zerbait" egiteko gogotsu.

AITZA

(Eibar'ko guda oñetik.)

Neskatxarena

Begietan jayo
biotzean saftu... ¡Oi, ama!
¿Zer egin
bere begietan nekuzan
zugaztxu zoro bik
zugaztxu zoro bik
zoratu ba'nabe ama?
Ez andrakila, soka-dantza
eta, ume jolasak eztauke
eztauke aren begiak dauken
argi eta gozotasunik!
¡Oi, ama!
¿Zer egin
bere begietan nekuzan
zugaztxu zoro bik
zugaztxu zoro bik
zoratu ba'nabe ama?
Nik dakusdana
ikusiko ezpa'neuke, ama!

Muniategi'taf Sabin

Elofio'tik.

Alde guztietako izparrak

Alemania'n irarritako diru-paper barriak zabalduko ditue españar paxistak

Belgika'k bere burua aldeztu nai dau, ta bere azkatasuna Inglaterra'ko Gobernuaren zioak armak ugarituteko. Koloniak gora eta bera.-II eta III enderriartekoak alkartu nairik Austriatarrak errege-miñez dabilkiguz. - Holanda'ko itxasontxirik andiena. - Franco, biotzbera ta eskuzabal. Batzarrak batzar.

BELGIKA'REN ASMOAK

Londres.—Belgika'k bere aburua azalduaz Foreing Office'ri emon dautson agirian "Morning Post,'ek diñonez "bosten egiunez" izenpetu dabenen lagun izateko gertu dago.

Locarno'ko Egiunean'n esaten zanez gudari laguntzarik Belgika'k ezin emon daikio beste Laterí, baiña bere burua aldeztu nai leuke ta beste Laterieį bere azkatasuna zaintzeko laguntasuna ta bideak eskatzen dautsez. Laterí-Batza'ri eutsiko dautsola ta esaneko izango yakola ta Europa'ko edozein auzitan ez dala sartuko adierazoten dau oaŕ oŕetan.

ALEMANIA'RI KOLONIAK BIURTZEA ONDO DERITXO

Paris.—Gustavo Harve'k Alemania'ri koloniak biurtu egin beaŕ yakozala diño. Baiña India'n Alemania'ri Frantzia'k kendu eutsozan koloniak Inglateŕa'k beratzat artu euzala-ta koloni areso oŕetan auŕen ibilterik Frantzia'ri ez yagokala diño.

Alemania'rekin adizkidetzeko bide izan daiken biurtze ori aundi-naiaŕen, aŕokeriaŕen ezin ukatu daikela diño.

GOEBBELS'EN ITZALDIA

Londres.—Goebbels'ek egin ďauan itzaldiak zuŕumuŕu ta baŕiketa asko sortu ei-dauz. Boltxebike-zabalgundearen arerio nagusi Alemania eŝten daben itzaldi-sailei gaŕantzi aundia emoten dautse; baita Inglateŕa'ri buruz esan dauzenei, be.

HOLANDA'KO ITXASONTZIRIK AUNDIENA

Amsterdan. — 33.000 toneladako "Nieuwe Amsterdan" Holanda'ko salerosketa itxasontzirik aundiena joŕaila'ren 10'gn. itxasorako da.

DIRU-PAPER BAŔIAK PAXISTAK

Avila.—Estanpilaz jotako diru-paperak lasteŕ batuko ditue paxistak, baŕiak zabaldurik.

Paperok Alemania'n egingo ďira, Inglateŕa'n egiterik ez dabe iritxi-ta.

Franco agindari nausiak Avila'ko Falange'ri amaŕ mila peseta emon dautsaz, eŕukine-gintzaren beaŕ izanetarako.

Euzko gudariak

Euzko-Ek'ntza'ko gudari talde bat.

BAKALDUN-MIÑEZ

Londres. — Vonuvesner Austria'ko bakaldun-zaleen burua barikuan Londres'eratu zan.

Londres'en ďagozan Austria'ko bakaldun-zaleekin arazuoi erabagi ta zeregin daiken ikustera juan da.

"Daily Herald,'ek Austria'n bakaldun-aldezko zabalgundea noz asi erabagiteka duala diño.

Von Neurath Viena'ra dan baiño len angc izpaŕingiak egundoko bakaldun-zaleen agertu ďirala diño "Daily Telegraph,'ek.

RUSIA'K ZER ETORKIZUN?

Moscu.—Von Ribbentrop'ek Londres'en darabiltzan goraberak ďirala-ta, eŕusitaŕ agindari batzuk ots egin dabe.

Paxistak darabilezan azpikeriak ďirala-ta, lasteŕ Rusia'k berak bakaŕik oneitariko guztien kontra jagi beaŕa izango ei dau.

Alemania ta Japon'ek solik utzi nai dabe biak erdian artu dagien. Artietan, Frantzia ta Inglateŕa'k eskuak garbituko ei leukiez.

BATZORDE BATEN BATZAŔAK

Londres.—"Ez sartze" batzorde bigaŕen baŕiro batzartu zan atzo. Españaŕ gudatik erbestekoak aldendu daitezan alegiñak egin ditue. Beste estaduetatik, gudari, arma eta guda-gaizik ez ďagiezala bialdu lortu naį izan dabe.

Portugal'ek eragozpen ugari sortu daroaz. Kontrola ezarteko beste bide batzuk aztertu zituen.

Janarietako Zuzendari Nagusiak ezarritako izun edo mu'tak

Aŕazua'ko Iraząbal'ďaŕ Justa'ri, sagaŕ txikja amabikotea bost laurlekotan saltzeagatik, 100 laurlekokoa.

Sondika'ko Madariaga'taŕ Luke'ri, poŕuak beaŕ baiño askoz garestiago saltzagatik, 25 laurlekokoa.

Bi-Bideląko Alberdi'taŕ Bingen'i (ogikiñari), beaŕ baiño ariñagoko ogia saltzeagatik, 50'koa.

Apraiz'taŕ Andone'ri, akeita garesti saltzeagatik, 100'koa.

Gernika'ko Elortza'taŕ Laurentzi'ri, Udalak ezaŕitakoa, 25'koa.

Atxabal'ďaŕ Susana'ri, indiaŕ eta aŕautzak garestiagi saltzeagatik, 250. koa.

Ispazter'ko Aŕnaiz'taŕ Praxedes'eri, sagaŕ eta aŕautzak gaxotiegi saltzeagatik, 250'koa.

Atxabal Zabala'taŕ Pantzeskari, aŕautzak garestiegi saltzeagatik, 250,koa.

Kosta Gabiola'taŕ Miren'i, sagaŕak garestiegi saltzeagatik, 250'koa.

Axangiz'ko Bastefetxea'taŕ Gerbasi'ri, zerga ordaindu gabe erbestetik jatekoa etxeratzeatik, 25'koa.

Lexaŕaga'taŕ Jon'i, aragi-zatitxoak garestiegi saltzeagatik, 250'koa.

Gezuraga Espalza'taŕ Koldobika, kortezubitaŕari, baimen gabe eŕi batetik bestera aŕautzak eramateagatik, 100' koa.

Bustintza'taŕ Ebarista'ri, efekisatutako egaluzea baimen gabe saltzeagatik, 100'koa.

Sondika'ko Madariaga'taŕ Jon'i, fideoa garestiegi saltzeagatik, 50'koa.

Bilbo'ko Oribe'taŕ Koldobika'ri, pasa txaŕak saltzeagatik, 100'koa.

Sebastian de la Fuente'ri, odolkia garesti saltzeagatik, 250'koa.

Kuevas'taŕ Cipriano'ri ("Bar Aliron") janariak garesti erosi ta garestiago saltzeagatik, 250'koa.

Ormaetxe'taŕ Miren Josebe'ri, asa ta ostontzekoak garestiegi saltzeagatik, 50'koa.

Bustintza'taŕ Jon'i, antxoa garesti saltzeagatik, 50'koa.

Bar Rebola'ai, ogniketan janariak jaso aŕen, jatekorik eman-ezagatik, 100.

Bilbao'ren alargunari, janariak pilaka gordetzeagatik, 250'koa.

Guztira, 3.125 laurleko.

Gaitan'en ibillerak

Artzai bizitza barru nastuan?

Maite - miñak negu - atean

Uďako gau baten...

Ilargiak argi dagi.
Udako aize leunak mosu arpegi liraňean.
Uri andiak gudan diarduen bitaŕtean...
Txistu soñura ďantzan dagie gaste zoruak.
Eŕitaŕ geyenak kalean dira eŕi-jayelan.
Eŕi-ertzean, baratz usaitsu baten...
Oñotsak ixiltsu. Arnas-otsa aizean.
Maite-miñetan sartu diran gaste zoruak ete?
Begira! Atzeko atetik gaste aŕo bat urten da.
Bere atzetik baseŕitaŕ traketza parolagaz.
Leyo ostianK, emakume liraña malkoz urtu beaŕean.
Zelako misterina eskutau dausku udako gau epel onek?

Jauregi'tik baseŕira

Gaste ilunak baso-bideak ziarkatu ditue, argi makalaren izpira.
Aŕetxiñaga! Aŕi aŕodun elexa zar ostetik gorantzako bidia artu dabe.
—Amatau argi ori!
—Ez bilduŕtu, ene yaun.
—Ilargiaren argi naiko guretzat.
Izerdi lapatzetan gaste aŕua adore barik geratu da.
Basuaren itzala arbolartetan!
An beyan, kiñuka, Markiña kutunaren argiak.
Eŕomeriko tristuaren olsa mendien gibeleraño sartzen da geroago uŕunago.
—To! Baseŕia al da auŕeko ori?
—"Laŕuskain Goikoa" dozu, ene yaun. Bertan sartzerik nai?
—Nire baseŕia ďa-ta!

Baseŕi biztza

Alzibaŕ'ďaŕ Imanol aŕituta geratu da.
—Zu, Gaitan'eneko yaun andi ori nire basetxera?
—Ez ikaratu. Nekatua nago. Baseŕi-atsedena ames dagit.
Etxe-yauna aŕua baseŕitaŕ yantzi da.
Aŕarte lagundu dautson gastia uŕira bialdu dau.
Iñoiz-iñoizbe eztau aztuko berak Txuŕuka'taŕ Anakelda'k egin dautson meseďerik.
Egun bat igaro da.
Nasaitu biaŕian baŕua geroago estuago.
Bigaŕen eguna luze iruditu yako.
Kesketan dago. Ezin egon.

Etxe-aldaketa

Egun bi bete diranian...
—Olatz'era juan biaŕ naz.
—Baña, ene yaun...
—Baseŕi au sokondoan dago. Aize bila nabil.
—Etxetik uŕunegi lotuko zara oraitik.
—Ez ardurarik

Uŕunera begira

Nayak beteaz Olatz'era juan da aberats baseŕi zalia.
Baña baseŕi-bixitza ezta kaleko gauntxuentzat egiña, eŕentak kentzeko ezik.
Aizea-aize gaste lizuna argaldu da. Begiak geroago itunago. Arpegia geroago jausiago.
—Zeŕ ďozu, ene yaun, ain zurbil eta beti uŕunera begira egoteko?
—Biotzian min dot.
Itxasoak igaro-ta nire ama dago, niri begira, Vichy'ko uretxetik.
—Ara juan nai?
Ontzia lasteŕ gertuko.
Motrikuaŕ aŕantzaliak ba'dakie itxasoen baŕirik!

Aŕantzale artian

Motriku'ko kaliak eztira gizon dotore emientzat.
Aldapa gora-beratan izerdia bekokiratuten da.
Bulaŕ senďua ta ibilteko tankera berebizia beaŕ dira bertarako.
Markiña'ko jauntxua aŕantzalien artian da baseŕitaŕ jantziťa.
Eta portura jetxi da.
Portuko argontzipian itunez dago gertuta ďagon ontziari adi-adi begira.
Bidea zabalik dago.
Biotza, baña, tuku-tukuka, eutsi eziñez.
Azkatasunaren izpiak jauntxua itsutu dabe.
Eta burua makuŕtuta, adore barik, kalian gora asi da baseŕiko bidia artuteko.
Koldaŕa!

Bizkaya'n baŕiro

Bizkaya'k liluratzen dau.
Eta "Txepetxa Abixa,,'ra jo dau.
Txopitea'taŕ Domeka biotzeko adizkide dau... zoritxaŕetan.
Ezin baña geldi lotu.
Bilduŕ da.
Bilatuten daben suŕumuŕua emon dautse.
Etxea aldatzia biaŕezko da.
"Barbaxola" baseŕiak atiak zabaldu dautsoz ta Bollar'ďaŕ Serapi etxejaunak besoak zabalik artu.
Ogetabat egun baseŕi baten aspergaŕi ez ete?
"Koba,,'ra iges egin dau.
Murelaga'ko baseŕi au bide gañean ďago.
Biďeko ibilerak ba'dakiz.
Baŕuko aŕa, baña...

Baso-yaunen antzera

Baseŕian lo egiten aspertu da.
Udako gau luziak eztira baŕu estuentzako.
Etxetik lasteŕ zuloak, kuebak ďagoz.
Zetarako euretara jo ez?
Obenlariak lez euretara jo dau.
Baseŕikuak oi biguna ipiñi dautse euretan.
Gabaren itzalak bakaŕik igaroko dauz, baña seguru.

Maite miñak

Miren, Koba'ko neskatilea, biguna da.
Emakumiak zoritxaŕen dagozanci eŕukiz begiratzen dakie.
Eta Koba'tik kuebara janariak eruaten asi da.
Mutil gastiak bigunkiro begiratu dautso.
Miren'ek, baña, lotsaz, begiak bera begira ipiñi dauz.
Egun baten...
Maitasuna lagun txaŕa ďa baŕuan gordeteko. Agertu eta erakutsi zalea da.
Eta bazkaria eruaten juan dan baten... len begiekaz zana orain itzez agertuta entzun ďau.
Eta ziñestu dautso.
Adi-adi begiratu dira. Biotzak alkaŕtu.
Baseŕitaŕen areriorik ziťalena baseŕitaŕ leun baten zale biurtu da.
Koipekeria? Atzipena?
Maitasun itsua!
Eta gau itzalak diranean Miren'ek eskutik elduta etxera eruaten dau bere kutuna oi bigun eta nasayean lo egin ďagian.
Maitasuna geroago biziago, beroago.
Eskintzak-eskintza dira alkaŕen artian.

Agintariei eskintzen?

Keska eta laŕiak ziaro makaldu dabe antxiñako gaste aŕua.
Baŕuko aŕak minberatuten dau.
Oŕela jaŕaitzekotan agintarien auŕian agertzia ez ete obeto?
Eŕira jetxitia pentsau ďau.
Bere urte eta bixitzea agertuko dau. Eta azkatuko'eŕurik eztabelako.
Eŕirako gertuten asi da.
Zer igaro yako baña, asmo gustiak bertan bera lagateko?
Koldaŕkeriak gaindu dau oraingoan be.

Biďe baŕiak ...

Eŕi-zaňak susmua artu dabe.
Eta baseŕira jo dabe.
Txoriak, baña, adizkiďe ugari euki ta, eŕiko suŕumuŕua artu dau.
Eta Nabarniz'era jo dau.
Miren'ek negaŕez aguŕ egin dautso.
Berak, ordez, betiko eskintza egin...
Nabarniz'ko baseŕian azeriak lasteŕ izango oŕaitik.

Zure bila gatoz

Oldozkun sakonak egiteko piñadiak eztira ongaŕi.
Lo egiteko ez ain txaŕak, oŕaitik.
Eta gure jauntxua lo-zoŕuan geratu da, nekian nekez jausiťa.
Piñaditik uŕun gudari gaste bi, ondaŕutaŕen izkeran.
Ibilaldiak egin ondoren itxaropenak galdu ditue.
Zaratako gauza bat egiteko euken gogua-ta!
Berba-otsera esnatu ta burua altzau egin dau Gaitan'ena semiak.
Ertzaňak ao zabalik begiratu dautso.
Eta ďar-darka euretariko batek ots egin dautso:
"Zure bila gatoz.'
—Ene ba'da ta!
Jaungoiko laztana!
Zaindu nagixu jauna!
Gurutzeko Josu ona!
Abade bat, aŕen, ezer egin baño len.
—Osasunez ondo ba'zagoz abaderik eztozu biaŕ.
Arnasaldi luzea!
—Ezkatoz ezer egiten, eruaten baño.
—Oi! Zuek mutil onak! Zuek mutil bigunak! Benetako gastiak!...
Dar-darka, konort barik, luŕera jausi da.
Ertzaňak lagundu dautse.
Etxera eruan dabe jantzi bustiak aldatuten.
Eta eŕira jeixteko, lepotik eŕaŕi biaŕ izan ďabe.
Koldaŕaren aultasuna!

Itz samuŕak

Garbiketak egin dauz epalien auŕian.
Bestia eŕudun.
Zer ikusirik ez bestiekaz.
Matxiñadarik ezin onartu...
Espetxera eruan dabe.
Kartzelako atian...
Ertzaňetako bat sutsu besarkatu dau.
"Nire bizitzako zoŕik andiena zuretzat."
Giltzak txilio egin dau.
Kartzelako itzalean gixon argal eta jausi baten oñotsak entzun dira.
Gelako aŕi gañean maite-miñak burua liluratu dautse...
Baseŕiko neskatil bigun a...

Lagun ugari

Jauntxuari lagun egiten adizkide ugari sartu dira.
Kortezubi'ko jaun bi.
Uriarte'taŕ Jon eta Miren.
Bollar'ďaŕ Serapi.
Amutxategi.
Toŕontegi.
"Txepetxa Abixe,,'ko Txopiteataŕak.
Lauzirika...
Burdin lodien atzian jauntxu baten maitasuna gogoratuko dabe argiak argi dagian bitaŕtez.

Cerro de los Angeles'en atxilotutakoen auzia

Madrid.—Goizeko amaŕak eta ogeian asi zan urtaŕilaren 19'gn. Cerro de los Angeles'en, preso aŕtu ebenean kontrako auzia. Salatariaren idazkian, Carlos Rio Miranda ta beste 83 soldau, guda matxinadalari etsiten ditu. Guda-apaikaltzako legediaan 237 ta 238'gn. atalkietan zigoŕgaŕi dirala.

Rio sarjentoari salatariak itaune batzuk egin eutsazan. Onek azalpen ugari egin ebazan.

Caceres'en egoan bere saia, Argel 27 deritxana, matxiñada asaldu ebenean paxistak. Koronelak jtzaldia egin eutsen, eŕepublika aldez jokatu beaŕ ebela esanez, anaŕkistak asitako lazkea amaituaz. "Goŕien" aurka buŕukatzean, goŕi oŕek Gobernu jatoŕ ziranik ez ei ekien. Ikuŕiñak aldatutea ez ei zan gaŕantzizko gauza.

Paxismoa erkalaren arerio danentz, ez daki. Paxisten aŕtean, baña, atzefitaŕ piloak ei dabiltz, eta Quinto'n Tercio talde bi, irlandaŕak ei-dira.

Caceres'tik Getafe'ra, bigaŕen lekuan gudatu eban bere salak, eta emen, Villaverde ta Usera auzunean lenengo lekuan, su-leŕoetan jardun eban. Emen alditxo batez egon ziran eta ilaren 19' gn. Cerro de los Angeles'era eroan eben Atxilotu ebenean, atsedentzen egoan.

Politika asmorik ez ei-dau, baňan eskertzat joten dau bere burua. Onetzako azalpenik ezin dau argi emon, ordea. Eŕi-zaliekaŋa igesi nai eban, baña gaitz egiten yakan, adizkidiekaz abespelu gabe, eta igesteko ereti baga. Baňon, azkenez be, loŕtu eban.

Sarjento zelan egin zan itandu, eta aspaldian gudari zalako, uste dauls. Altabosetako itzaldiŕik ez ei dau egundo entzun, baña gudari "goŕiekin" saŕi izketaldiŋk izaten zituen, alkaŕirainka, ostera.

Agindariak, Madrid'en eŕusitaŕ gudariak baño ez ebiltzala esaten eutsen; baňan, gasteleraz mintzatuten zirala oaŕtu eban.

Paxistau Madrid bonbaz josten bein baño saŕiago ikusi dau, baňan ume, andra ta zaŕak il leitek ezaŋik, burura etoŕi be ez. Gudaŕen kontra bakaŕ -bakaŕik jarduten ebela egazkiñak uste ei eban.

Preso aŕtu ebenean, ez ei-eban indaŕkarik egin.

Uŕengo, Antonio Maisonnave sarjentuak jardun eban bere aldezko azalpenetan. Gudarostean bere gogoz saŕtu ei zan orain lau urte, ta ordurarte bere eŕian. Gaztedi sozjalistakoa ei zan. Osterantzean, bestian antzoko argitasunak emon ditu.

Matxiñada asi zanetik, epaipetu guztiok alkaŕekin ibili dira.

Veracruz'en katolikotarrak garaille

Orizabak eleizako ateak zabaldu ta osteak-oste barruratu

Mexikar Lendakaria ere katolikotarren alde

Mexico.—Veracruz'en katolikotaŕena izan da eleizaren azkatasunarekiko garaipena. Mexikaŕ Lendakaria bera ere katolikotaŕen alde atera zan.

Orizaba'ko amaika eleizak zabal-zabalik dituzte euren ateak katolikotaŕentzat eta bete-beterik egon oi dira orain elejzok.

Verachuz'ko gobernadore edo jaurriak, aleman Mikel'ek eleizak ez-irikitzekoa eman zuan lenengo, baina, geroago agindu-bidez eman zuan baletzkoa.

Mexikaŕ Lendakariak gogoz ikusi izan oi ditu katolikotaŕez beteta eleizak katolikotaŕak jaupa-entzuten ikustea atsegin zalo.

Veracruz'ko arazo-erabakitzeak, baiña, ez du Eleiza ta Laterjarekiko, betiluna argitu.

Veracruz'en bai, Eleiza ta Laterla lotu-loturik daude. Aberastegi'ko ministruak, Araudi'ko legea beteaz, len kendutako uŕe guztja atzera eman egin beaŕ diela Veracruz'ko eleizai, esan dute.

Jaiki-aldi ontan katolikotaŕak ez dute indaŕkeririk burutu. Apal eta bare jokatu dute. Eŕi-zaiñak ere egoki jokatu zuten, neuŕiz eta onez.

Diotenez, Orizaba'ko eleiza baten izugaŕizko ostetza batu zan. Ostearen ostez piŕara batek bea jo omen zuan.

EGUNA

18 urtetik 45'artekuak euren agiriak atara biar ditue aste onetan.

Lgo. urtia | 40'gn. zenbakija | Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn. | Bilbao'n 1937'gn. otsalla 16'gna. astartea | 15 eunen

Europan paxistak eziteko iñor ez al da?

Barikuan izango dabe barriketaldi barria Londres'en.-Paxisten alegin alperrekoak Madrid'en.-Villa del Rio'ko erasoa. Torpederuei suagaka.-Beste izparrak.

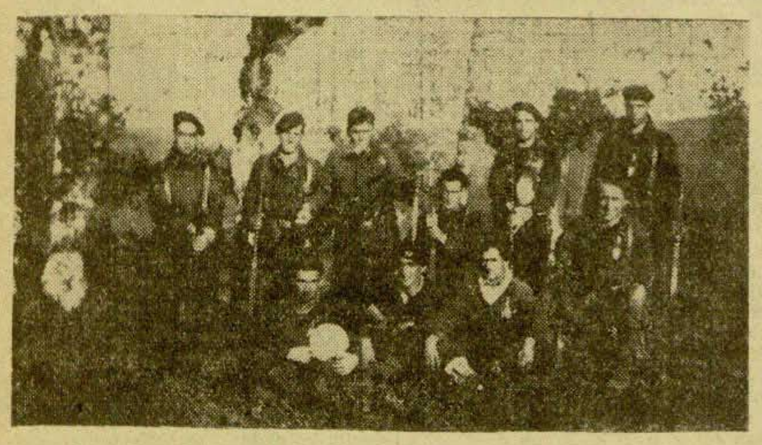

"Loiola" gudalorokoak ditugu onako gudariok; mutrikuar arantzale erimeok, arauna baztertu ta aspal didanik guda-izkilua dute eskuan. Gogor mutilak Euzkadi'ren arerioa birindu arteiño!!

BETI GEROKO

Londres. — Azkenengo batzarian Portugal, Italia eta Alemania'k kontrolatzazko ipiñi dabezan eragospenak ikusi ondoren. Inglaterra'ko komitea barikuan bariz batzartuko dan ustia da.

Geruago ta argijago ikusten da onek gauzak antzezki baten antza daukena. Italia eta Alemania'k ezin ontzat arun dabez. España'ko paxistaren aurka dagon ezertxube.

GUDA IZPARAK

Barcelona. — Generalitat'ko aldezle batzak bere jaurgo bitartez emon dabezan guda izpar berezijak auxe diñue. Ipar aldia. Jaka'tik Huesca'ra duan bitxabalian agertu zan agiri bat, eta sua egin jaken, euran belbil batzuri. Arerijuan batuntze batzuri zuizkiluzko zunbaketia egin Jaka Kizena inguruan.

Robres'en arerijuak erauntza edo atake bat asi eban bere saldizko taldiakaz, baña lastar geratu ziran ezenbestuta. Efi aldezlian indarak saldizko talde bateri sua egin eutzen eta lurian geratu ziran ezin aldo eginda onetaiko mordo edef bat.

Gabeko guda izparak diñue. Boltaña ingurutik, arerijuan artetik anka egindako falangista bat eldu da. Beste guda-oñetan bakia.

EGAZKIÑAK BONBA URTIKO

Barcelona.—Gauf goxeko seiretan agertu ziran Port Bou ganian areri juan iru egazkin Junker ixenekoak. Onek suaga batzuk jaurti ebezan eta kaltiak egin etxe eta efitaf batzuen artian.

GUZURAK-GUZUR

Bayona.—Ondiño ointzu esan eben Paxisten iradotsak: "Mar Caspio" ixendun itxas-ontzija lotuta. Pasai'ko kaira eruan eben. Gerotxuago esan eben Paxistafik, ontxijan ikusketia egin da. Valencia'ko Gobernuari jaroiazan guda-tramankuluak aurkitu eutzazela "Mar Caspio" itxas-ontzijari esan eben gerotxuago paxistafak. Ez da ori egia, "Mar Caspio" ezin lutu leikien Paxistaf itxas lapurak. Ezta Pasai'ra eruan be. Ezta bere sama-leku edo bodegatan ezetariko guda tresnarik aurkitu be, "Mar Caspio" ezetariko barik dago ta Bayona'ko portuan. Ofa of gauzak argi ta garbi.

ATENAS'KO BATZARA

Paris. — Balkan latefiko ordezkarijak Atenas"en ixango daben batzara dala ta, politika-alderdi gustijak batzar orexeri dagozkio.

Gaur eldu dira, Atenas'era, Yugoeslavia'ko Jaurlaritzako lendakarija. Kanpo latefiko jaurgo burukide, dan Antonesko jauna, eta Turkia'ko burukide Rustiaras jauna. Batzarkide onek ixango daben gaya kanpo latefiko politikiak Balkan latefijari egiten dautzazan gora-beraak aztertzeko ixango da. Dana dala, aurretik esan leikena ei da, latefi onek euren anaitasun bide edefa jarraituko dabena aurerantz.

TORPEDERUAI SUAGAKA

Londres. — Agintari-batzaretan diotenez, igazitako larunbatian eta Gibraltar ufe-estuan Ingeles torpederu talde bateri, itxas aretan beti ixaten dan taldeari, Cadiz ingirura eldu zanian, eta amabost itxas aneurkin itxas ertze aretatik egoala, egazkin batek ainbat suaka jaurti eutsozala. Eskefak torpederuetara bat be jausi etzana. Egazkiña oso aundija ei zan. Torpederu onek euren egazkin aurkako suagadakaz erantzun eutsen egazkiña'ri, eta onek iges egin eban.

Egazkiña, itxuraz beintzat, nacistafa zan.

JARAMA ALDEAN

Madrid.—Atzo eberdijan aldezle batzak guda-izpar onek emon ebazan. Urijan ego aldian arerijuak, beste gudaketa gogof bat asi dau, baña bere ustetxua bete ezin da, zigorte edefetarikua ixan dau.

Efi aldezlian egazkiñak suagatu dabez, San Martin de la Vega'n agertu ziran arerijo salak. Arerijuak Jarama'ko erauntzi edo atakia ederto apurtuba ixan da efi aldezlian aldeko taldian artetik. Arerijua inguru onetan ederto jo zan.

VILLA DEL RIO'KO ERASOA

Andujar.—Arerijuak Lopena'ko erdira tutzetik azkatu gura ixan dau, eta onetarako bere indaf eta alegin gustijak ipiñi be, baña alpefik ainbat betuta ondoren atze-atzeka batuten jaurti dira. Arerijuan artetik iges egindako lau gudari aurkeztu dira. Villa del Rio'n, azkenengo arerijuari artu jakazan oñak gogortuten diardue efi aldezlian gudarijak.

Aurian dozuzan bost moroskuak, "San Andres" gudaloroko sukaldariak dozuz. Lapikoko gozorik ipinten, ba-dabe jasa.

BURUKALDI GOGORAK

Madrid.—Ixiltasun aundija gordeten dan afen, Tajo ego aldian gafantzi aundija dauken gudakiak ixan dirala esan daikogu. Eta gudate au ixan ondoren ikaragafizko afiskuban ipinten dirala Paxistarak Madrid'ko guda-oñetan dabezan talde aundi batzuk. Ikusten danez, efi-aldezlian indafak, trintxera aufe aundija artun biar ixan dabe, trintxera onetatik bogijen aurian ikusten ei da. Gastela ko uri aundi bat. Uri au afizku aundijetan aurkituten ai da. Emen ikusten danez erdi aldeko guda-oñetan, gafantzi aundidun gudaketak daruezala aufena, eta gudaketa onek osoa biar-bada aldatuko dabela Erdia aldeko gudari juakenetik, bere ixatea.

IZPAR BEREZIAK

Madrid.—Gabeko bederatzi ta erdijetan aldezle batzak guda izpar onek emon dauzt Guadarrama ingiruan: Erkal suagak bere begizko sutakaz arerijuak Campillas ingiru an ixan dabezan batuntzeak osoz apurtu dau. Arerijuak ezetariko barik suagatatu ebezan, efi aldezlian guda-oñak. Somosierra ingiruan: Villavieja'ra joian arerijuan gudaloro bat zuizkillu azkafakaz ausi zan. Efi aldezlian guda oñetara jaurtiziran suagak baña ezetariko kalterik barik. El Escorial'eko ingirutan. San Benito'ko guda oñak suagadatu ebazan arerijuak Oneri biar dan bezela erantzun jaken eta atin ixildu biafa ixan dabe. Jarama'ingiruan: Arerijua ezta ezetan zirkindu, ingiru onetan, juandako egunetan ixan dabeu zigofa aundija ixan beta, suagada batzuk jaurti dabez orditiño guda-oñetara, baña ezetariko kalte gabe.

ASI BAÑO LEN ETSI

Madrid.—Igazitako gabia paxistak ingiru askotatik asi ziran erauntzak edo atakiak aufera eruaten baña gure erantzunetara alde egin biafa ixan eben.

MUETA GUSTIETAKO KRISTALAK

GORBEA Y C.ía

41'gn. Alameda de San Mamés txaidian

11447 Ufutizkiña

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Laster idazti barri bat agertuko da guda onetako gayei ikutuaz.-Sorospide zaingoak pozik agertu dira erriak arrera ona egin dautselako paxistak bialdutako emakumiei.-Beste gayak.

Salerosketa ta Orniketan

JANARIETAKO ZUZENDARI NAGUSIAREKIN

Askok eta askok eskutuan abelgoriak il diluztelata, orelakorik egin duten guztiak atxilotzeko egindua eman zuala esan zigun lenengo Beltran'dar Paulin jaunak. Orain arte atxilotu al izan dituztenai 500 laur lekoko izuna ezafi die.

Gogor jokatuko det orelakorik dagitenen aurka—kaiñeratu zigun.

Abelgofiaz eskatuka il dituztela besterik gabe ez ditut artu neufiok. Abelgoriak nolakoak diran aztertu bear dituztenak aztertu gabe iltzen dituztelako gaiñera; osasunarentzat kaltegafi diran abelgofi asko il bait dituzte.

Tomate ufitasuna aitatu zion Beltran jaunari norbait izparkarik eta tomate ufitasunarena ez zala egia erantzun zion Janarietako Zuzendari Nagusi jaunak. Kiloko ontziak ezin aurkitu ditugu ta orixe da tomatea banatzeko sortu zaingu akats bakafa. Orixe besterik ez.

Onelaxe Amaitu gendun atzo Salerosketa ta Orniketa Zaingoarekikoa.

Erri-zaintza

ORUETA JAUNA GEXORIK

Afegi jaunak artu genduzan, Orueta jauna gexorik egoalako.

GAITAN MARKIÑA'RA

Afegi jaunak esan euskunez Gaitan jauna Markiña'ra eruateko eben, epaikari bereziaren aufera.

Zuzentza ta Gogo-Lantze-Zaigoan

LEIZAOLA JAUNAREN AGERPEN JAKINGARIAK

Zaingoratu giñanean, bertako Arduradun Leizaola'tar Josu Mirena jaunarengana jo gendun eta onek agerpen jakingari onetxek eman zizkigun:

Lenagoko batez, Euzko Ertilari Batzako ordezkari batzuek egin zidaten ikefaren befi eman zenduten izpafingietan, zergatik eta zertarako azaldu gabe. baiña.

Asmo batzak aztertzea izan gendun lan, Gogo-lantze Zaingoarekikoak geientzu; Zaingo ontan Ederti-Ikastola bat sortzeko asmoz, zabalkundea zabalkunde, geure efia ederti zalea da ta ederti zalerik ba'da. Ori bide gaiñera, egunak egun, ikusketa edo exposizio'ko etxe bat nai genduke ta Guda Ikusketa bat sortu.

Asmo onetxek aufera eramatea degu ametsetan lenengo beafenari ekin bear diogu, zabalkundeari.

Guda oiñetatik ufe dauden efietatik—jafaitu zuan Leizaola jaunak—liburutegi ta agiritegiak ekafi ditugu. Liburuok batu ta bakoitzari dagokion lekua ematea ezin obetoago burutu degu.

Beste gauza bat orain: Oraindik ere paxistafak Gipuzkoan nai dutén guztia dagite ta "Cruz Roja" Lakefi arteko Batzorde Españan dagon Argentina Erkaleko enbajadora ta ostantzeko latefi-arteko ordezkari guztien asmo zuzenai iraiñez baiño ez diete erantzun. Ori dala ta, Zaingo onek beste idaztitxu bat antolatzen diafdute, "Eri bafuko Gudateko Idazki Agiriak" izango da liburutxuaren izenburua.

Sorospide zaingoa

GRACIA JAUNA GEROAGO TA OSASUNTZUAGO

Atzozaingoko idazkari nagusiak esan zigunez, osategakuntza ondoren, Gracia jaunaren osasunak egunetik egunera onerakoa egiten du.

Zaingoko lan batzuk ere burut ditu ta obetoago dijoala esan bear. Barakaldoko Artezkaritza befi bat izentatu du.

PAXISTAÑAK BIALDUTAKOAI EGINDAKO AÑERA

Larunbata afatzadelz Lekeitiora joan zala—gañeratu zigun Bustos jaunak—, paxistar dongeak bialdutako au eta emakumeakgana.

Bertako burukideakin egon ondoren, pozafen zan begiko afera egin zietela ta.

Lekeitiotafen biotz-zabala—jafaitu zuan idazkari nagusiak—aipatzekoa da. Sorospide Zaingoarentzat lan astun eta nekegafia zala bate-batera paxistafak bialdutako au feta emakume danentzt ostatua aurkitzea ta, eta askok euren etxetara eraman zituzten batzuk.

Igandez erdu ziran beste aldra bateri afera berdiña egin zioten.

Arago nekaari ta makufa leporatu zitzaion Sorospide Zaingoari baiña pozgaria da arazo ofi erabaki degun bezela erabakitzea.

Pozafen egon giñan Lekeition—esan zigun azkenez Bustos jaunak—paxistafen lufaldetatik erdu diranai afera ain begikoa egin zietelako.

AURAK FRANTZIARATZEA

Aufak Frantziaratzekiko galdera batzuk egin genizkion Bustos jaunari ta atsegiñez erantzun zigun.

—Dakizutenez, Sorospide Zaingoako jaun langile bat Frantziara joana da arazo ori erabakitzera, baiña, oarindik ez da etofi ta ezin ezer esan.

Frantziak egindako eskeiñi ori ez degu bertan-bera utziko. Laister burutuko degulakoan gaude eskeiñi ori, zein lekutara bialdu bear ditugun jakitzen degunean.

Lendakaritzan

IZPARIK EZ

Atzo goxian lendakaritzara juan giñanean Basaldua jaunak ezeukan izparik iz parkariontzat.

IGANDEARI

Lendakari jauna Ciutat kapitanagaz jardunean egon zan.

Gero Tunanow, Rusia'ko ordezkariak eskatuta Coliseo Albia'ra juan zan efusitaf pelikula batzuk ikusten. Bertan izan ziran Toffe, Leizaola eta Aldasoro jaunak.

Bazkaldu ondoren Leizaola jaunagaz jasketaldi egin eban.

Suiza'ko iru izkuntzak

Rheto-romanche laugarren izkuntzatzat artu dagien launean ari dira

Eta laster aintzat artuko dabe rheto-romanche dalakoa

ZURICH'TIK YATORKUZAN BAÑAK

Suizan aberri-ukirik ez dago. Lege naguziaren-arauz Suiza'n doguzan iru akilan edo kulturak eta iru izkuntziak eskubide bardiñak dabez. Iru abendak eta iru izkuntzak alkafi dautsoen lotzoa ta begiramena giza-izateari ta gogotik yatorkuzanei dautsen lotsa dabe iturburu.

Suiza'n alkafe dautsen begiramena igandez Helbezia Batza'k izan eban batzafean ikusi zan. Helbezia Batza'ko Batzorde Naguzia'k deituta reto romantxeri Suiza'ko laugafen izkuntza eskubideak emon ala ez emon erabagiteko egin zan batzafoi.

Zschoske, Batza'ko Lendakariak itz batzuk egin ostean, antxiña Latefi Zaingo'ko Arduradun izan dako Ganzoni Jaunak itz egin eban. Reto romantxetafak egineben Legedi-aldakuntza eskabidea zer zan eta zetarako zan azaldu eban. Laugafen izkuntz reto romantxe ori bat geyago lez erdabe etsi gura, aberi-izkuntza lez baño. Latax lufaldetan germandaz izenik ezartea ez dabe nai. Eta 116'gn. atalkia legedian bafiztau ezkero, lege asko romanche ortara itzuliteko eskatuko dabe.

Etter jaunak bere itzaldian gartu egin ebazan batzarkide gustiak, eta eskari ori ufengo udazkenean efiari eta estaduai jitzi eske agertuko yake. Ofen efi txikiak gaufarte bere izaera oin zintzo zaindutea afigafia da, ta goralgafia. Consejo federal dalakoak pozaren pozaz autzat artuko dau efi bikain ofean izkuntza gaufarte baztertua.

Iru izkuntzaen ordezkariok, zeñek baño zeñek itzaldi sutsu ta bikañak egin zituen Helveti amaren laugafen izkuntza ori bestien artean artu eta bestien malara jasoteko guztiak batean eta banaku gertu dagozala autortuaz.

Asmo eder onek erabagi mardula izan eban.

Italiarrak indar gurtzalle

Españar errizaleak paxismoaren kaltez asidirala esan dabenean

Italiarrak, taldeko, paxismoaren alde burrukatzera joan ei-dira Espoña'ra

ITALIA'K GOBERNUA KONTURATZEKA ESPAÑA'RATU EI DIRA...

Cremona'n Roberto Farinatti aldunaren afdurapean argitzalten dan izpafingiak España'ko gora berek eta gudea dala ta italiafen aburua dafakusgu arañegungo zenbakian. Ona emen idazlanoi:

"Pozgafi-pozgafi yakuz España'tik yatorkuzan izpafak. Franco'ren alegiñei ta bideei ardura aundiz jafaitu izañ dautsoegu.

Gudalburua'ren lagunkide izan gaituzu gaur afatsaldean erkaldafak gure arerio diran Letefien gudarijak, egazkiñak, munizioak, eta dirua dabezala ta Latefi ofeik España'ko gudea angogudalburu abertzaleen aurka bakafikez dala, paxismoaren aurka baiño diadeo egiten izan dabela entzun izan dogunean.

Gure gaztediak, euroi be, auzi ofek ikutzen eutsoela, ikusi dabenean, España'ko auzioi lafitu arte zain egon dira ta lafi ikusi dabenean, alkartu dira ta talde ugari ugariak uaferapen-areriuok deusezteko ta Caballero euron gaizkatzale ta buruzagi etsi ebenak birintzeko asmoz España'ratu dira.

Orain kanpoko izpafak Malaga italiafak menperatu dabela diñue. Gobernua konturatzeka Italia'ko portutlatik gaste askok usten dabela diñue ta Franco'ren alde euron gogo, adore ta kemen guztiakin jokatzekotan urten dirala. Izpaf ofeik ezin egiztatu yeinkez, baiña pozgafi ta afogafi yakuz. Geure asmuen alde gudatutera eruan gaituelako eskafak damotseguez Frantzia'ko Frente Popular'ari ta Moscou'ri, España'n paxistak irabaztea ostika da aundi izango da Frantzia'rentzat eta Rusia'rentzat eta orduantxe ikariko dabe Italia paxisteerekin jokuan astea afiskutsu dana."